

Az eső késleltetheti az aszfaltozást

Öntik a kopóréteget a Dózsa György utcában

Fotó: Nagy Tibor

Kedden elkezdtek a felső aszfaltréteg elterítését a marosvásárhelyi Dózsa György utcában. Az aszfaltozás nagy részét éjszaka végzik annak érdekében, hogy ne nehezítsék a közúti forgalmat. A munkálatok menetéről Adrian Cornea projektmenedzser nyilatkozott a Népújságnak.

Mezey Sarolta

– Az ütemterv betartása az időjárás függvénye, ha esik az eső, leállunk az aszfaltozással, mert csapadékos időben nem lehet dolgozni. A tervek szerint a felső aszfaltréteg fel kell kerüljön az út főter felé vezető sávján a Béga utcai és a Termés utcai kereszteződésben, a Lugas (Foișor) és az 1848. út kereszteződése közötti szakaszon, valamint az 1848. út és a Győzelem tér közötti szakaszon.

(Folytatás a 4. oldalon)

Comandat de Soós Zoltán, realizat de WEBIMAGE SRL, cod AEP 24240353

Előre!

Ne hátra.

SOÓS ZOLTÁN

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Kibédi történelem- könyv a jövőnek

Múlt vasárnap mutatták be Kibében a Nézz vissza reménye! című kötetet. A helyi Borbély Emma által kiadott könyv azt mutatja fel, mit adott a nemzetnek ez a település az első világháborúban. Nem hadtörténelmi szakkönyv, hanem inkább egy ablak a jövőre – hangzott el a méltatások során.

10.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

**50% kedvezmény nyugdíjasok részére
április 26. – május 31. között**

Aktuális

Évtizednyi tiltás

Antalfi Imola

Kihirdetés előtt áll a szenátusban nemrég egyhangúlag elfogadott törvénytervezet, amely szigorít az ittas vagy kábítószer hatása alatt vezető sofőrök büntetésén. A törvény – amint azt az államfő kihirdeti – a bűncselekmény miatti ítélet kiszabása mellett 10 évre eltiltja a fenti személyeket az autóvezetéstől. Mindezt 0,8 ezrelék véralkoholszint meghaladása esetén. A jogszabály indoklása alapvetően a balesetmegelőzésen alapul, valószínűleg emiatt voksolt rá minden honatyja a parlament felsőházában.

Hogy az új jogszabály mikor kap zöld utat az államelnöktől és jelenik meg a Hivatalos Közlönyben, olyan kérdés, amire a választ csak találgatni lehet. Hogy a nulla tolerancia ittas vezetés miatt jogos-e, avagy túl szigorú büntetés, jó vitatéma. Egyesek bizonyára felhördülnek, mivel megszokták, hogy Romániában lazára veszik a törvények betartását. Az országhatárt átlépve azonnal buzgó törvénytisztelő polgárokka válnak, hiszen zsebük bájja a szabálysértésért kirótt borsos pénzbírságot. De tényleg: nem túlhaladta a 0,8 ezreléket? Avagy: megéri-e italozni és kockáztatni 10 évre a jogsit? Pró és kontra érveket lehet felhozni, de a statisztika könyörtelen. Márpedig a statisztika adatai azt mutatják, hogy tavaly 4525 súlyos gépkocsibaleset történt a hazai utakon, ezek következtében 1545-en elhunytak és 3535-en súlyosan megsérültek. A kisebb baleseteket is beleszámítva, közel évi 30 ezer ütközés történik az utakon. Románia első helyen áll európai viszonylatban a balesetek számát tekintve. Mindez éppen elég lenne

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

MÁJUS

30., csütörtök

A Nap kel
5 óra 34 perckor,
lenyugszik
20 óra 5 perckor.
Az év 151. napja,
hátravan 215 nap.

IDŐJÁRÁS

Többnyire felhős

Hőmérséklet:
max. 20 °C
min. 10 °C

***Isten éltesse!**

Ma JANKA és ZSANETT, holnap ANGÉLA és PETRONELLA napja.

ANGÉLA: görög-latin eredetű; jelentése: angyal, követ, hírnök.

PETRONELLA: latin eredetű; jelentése: Petronius nemzetségéből származó nő; kő, szikla.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. május 29.

1 EUR	4,9762
1 USD	4,5851
100 HUF	1,2897
1 g ARANY	345,7888

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Mesevásár gyermeknapon

A marosvásárhelyi Ariel színház és a Pro-Kaart Kulturális Egyesület szervezésében június 1-jén, szombaton újra lesz Mesevásár az Ariel színházban. Kedvezményes árú gyermekkönyvek vására, bábelőadás, gyermekszínház, ügyességi játékok, kézműves-foglalkozás, meseolvasás, szabadtéri zenés tevékenység, arcfestés és táncelőadás is lesz. A gyermeknap rendezvényen 10 órától az ellopott hegedű című mesejátékot adja elő az Ariel társulata Bonczidai Dezső rendezésében a színház nagytermében, 17 órától ugyanitt a JOY című mozgásszínházi előadás, a Transylvanian Contemporary Dance és a Navarra Dance produkciója látható gyerekszereplőkkel. A részletes program megtekinthető az esemény Facebook-oldalán.

Rendkívüli fesztiválzáró szimfonikus hangverseny

Az LIII. Marosvásárhelyi Zenei Napok koncertsorozata a május 30-án, ma 19 órakor kezdődő rendkívüli szimfonikus hangversennyel zárul a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Tiberiu Soare vezényli, szólót játszanak: Tomas Celeste fuvola- és Federico Martinello klarinétművész, a Notes & Ties Verseny nyertesei, koncertmester Péter Béla. Műsor: Reinecke-, Copland- és R. Strauss-művek.

Turisztikai konferencia Marosvásárhelyen

Székelyföldi turizmus a professzionalizáció útján címmel turisztikai konferenciát szervez június 7-én, pénteken 10-17 óra között a Transylvania Bloom Egyesület a Visit Maros Egyesülettel, valamint a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karával. A Maros Megyei Múzeum Történelmi Osztályának várbeli épületében megtartandó konferencia célja, hogy teret biztosítson azon szereplők számára, akik az érintettségükön túlmenően aktívan hozzá is szeretnének járulni a székelyföldi turizmus jövőjének az alakításához. A tavalyi műhelybeszélgetéshez hasonlóan ismét különböző szegmensek képviselőit szólítják meg: képviseltetni fogja magát az akadémiai, a vállalkozói, az önkormányzati és a civil szféra is, illetve idén különös hangsúlyt fektetnek azokra a niche-turizmustípusokra, amelyek régiónk turizmusának főbb ütderei lehetnek.

X. Szent Lukács-tábor Maroszentgyörgyön

Vasárnap, június 2-án a 19 órai szentmise után kezdődik a X. maroszentgyörgyi Szent Lukács nemzetközi festőtábor a plébánia szervezésében, melyen budapesti, jéddi, marosvásárhelyi, maroszentgyörgyi és szászrégeni alkotók vesznek részt. A tábor témája: Ég és föld, művészeti vezetője Czirják Lajos, házigazdája Baricz Lajos. A tábor június 8-án a 19 órai szentmise után kiállítás-megnyitással zárul, melyen közreműködik az egyházközösség kórusa.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Ismét étellel telik meg a George Enescu utca

Gyermeknap Vibe The Street Edition

Május elsején szervezték meg először a Vibe The Street Editiont Marosvásárhelyen a George Enescu utcában. Az eseményen nappal a különféle kézműves-foglalkozásoké, míg este a buliké volt a főszerep. Az első rendezvény nagy sikernek örvendett, ezért a szervezők úgy gondolták, hogy megismétlik. Így május 31-én és június elsején ismét étellel töltik meg a Kultúrpalota melletti, központi utcát.

Nagy-Bodó Szilárd

Akácresak az első alkalommal, nappal kávézó hangulatban különféle workshopok lesznek, este pedig a zenén lesz a hangsúly. A Street Editionnek nem az az elsődleges szempontja, hogy népszerűsítse a Vibe Fesztivált, sokkal inkább örvendünk annak, hogy az önkormányzattal partnerségben tudunk olyan rendezvényeket szervezni, amelyekkel megtöltjük a várost, az utcákat, ezt nagyon várják a marosvásárhelyiek, hiszen ettől tud otthonos lenni a város – mondta lapunknak Rész Konrád Gergely, a Vibe Fesztivál igazgatója, azt is hozzátéve, hogy nagyon szívesen vállalnak szerepet az olyan események megszervezésében, amelyek étellel töltik meg a várost.

– Az eseményen való részvétel semmilyen előzetes regisztrációt nem feltételez, illetve ingyenesen el lehet látogatni rá, ahogyan a workshopokra is. A kézműves-foglalkozások részletes programját az esemény Facebook-oldalán találják meg az érdeklődők. Mindenki számára érdekes lehet egy ilyen workshop, így csak ajánlani tudjuk, hogy jöjjenek el és próbálják ki magukat, nem szükséges semmilyen előzetes tudás ehhez, csak arra van szükség, hogy közben mindenki jól érezze magát – hangsúlyozta Rész Konrád Gergely. – A gyermeknap workshopon a kisebbek is részt vehetnek, de maga az esemény mindenkinek szól. Várjuk a legkisebbeket, az idősebbeket és azokat a 20-as, 30-as éveikben járó fiatalokat, akik még mindig gyermekek – fogalmazott viccesen a fesztivál-igazgató.

A Vibe The Street Editionnel párhuzamosan zajlik az Epic Music Battle is, ami a Vibe Fesztivál tehetségkutató versenye.

– A zenei pályán nehéz elindulni Erdélyben, és mi is szeretnénk egy löketet, segítséget adni a fiatal énekeseknek,

Forrás: Vibe Fesztivál Facebook-oldala

zenekaroknak és lemezlovasoknak, ezt pedig érzik is, hiszen az idén már közel 60-an jelentkeztek – mondta Rész Konrád Gergely. A versenyzők jelentkezése már lejárt, jelenleg a szavazás zajlik a Vibe Fesztivál Instagram-oldalán. A közönség által legjobbnak ítélt zenészek pedig lehetőséget kapnak arra, hogy fellépjenek a Vibe nagyszínpadán, ezzel is ismertséget szerezve maguknak, illetve lehetőséget kapva arra, hogy kapcsolatokat alakítsanak ki.

Sokan úgy vélekednek, hogy milyen jó dolguk van a zenekaroknak, csak abba nem gondolnak bele, hogy mennyire nehéz az első pár év, ameddig felfutnak, illetve a kezdő zenekarok, zenészek hány százaléka éri el a széles körű ismertséget. Ezért kötelességünknek érezzük, hogy támogassuk őket, idén egyrészt ott lesz a nagyszínpados fellépés lehetősége a nyerteseknek, másrészt pedig lesz egy kisebb színpad is, ahol azok kapnak lehetőséget, akik szintén ügyesek voltak, árulta el a Népújságnak a fesztivál-igazgató. Azt, hogy kik állhatnak fel a kisebb színpadra, szakmai zsűri fogja eldönteni, amelynek tagjai szerepet vállaltak az Epic Music Battle előválogatójában is.

VIBE STREET

THE CHILDREN'S DAY EDITION

MÁJUS 31. MAI – JÚNIUS 1. IUNIE, STR. G. ENESCU UTCA

LÉGY GYERMEK ÖRÖKKÉ / FII VEȘNIC COPIL

ANTURAJ SOCIETY: DORU & DAVID G * BODA * DETOUR * F.PLAYLISTZ

GAZE * LOY * TARTAR MONKS * UGLY ASTRONAUT

BOA

RENDEZVÉNYEK

Búzaáldás Istvánháza

Június 1-jén, szombaton az RMGE Maros szervezet az Istvánházi Gazdakörrel együtt búzaáldást szervez. Az ünnepség 10 órakor kezdődik az istvánházi határban, a falu közelében, ahol Tamás-Nagy Emese lelkes megáldja a búzát. Azután Fülöp Zoltán gazdaköri elnök parcelláján kalászos fajtabemutatót és gépbemutatót tartanak a szervezők. Az esemény közös ebéddel zárul.

Mécs László-szavalóverseny Maroszentgyörgyön

Június 1-jén, szombaton 10 órától – pár év kihagyás után – tartják a maroszentgyörgyi plébánián a Hitem szikla

szavalóversenyt, melynek idei választott költője Mécs László pap költő. Ezért a versenyre egy Mécs László-verssel és egy szabadon választott verssel jelentkezhetnek a résztvevők.

Álomj az állatkertben

A marosvásárhelyi állatkert június 7-én, pénteken 18 és 21 óra között hetedik alkalommal szervezi meg az Álomj az állatkertben (Dreamnight at the Zoo) elnevezésű rendezvényt. Az esemény célja, hogy a fogyatékkal élő és a krónikus beteg gyermekek, illetve családjuk egy különleges állatkerti látogatás részesei legyenek. A rendezvényen való részvétel ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött. Az alábbi linken elérhető az űrlap, amelyet június 4-ig tölthetnek ki azok, akik részt szeretnének venni az eseményen: <https://forms.gle/m2vmR7rEK3XSGghw7>

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Romániában több mint 200 ezer jelölt indul az önkormányzati, közel 500 az EP-választásokon

Romániában 207 ezer jelölt indul a június 9-én megrendezendő önkormányzati választásokon, és 494 az európai parlamenti voksoláson – jelentette be keddi sajtóértekezletén az állandó választási hatóság (AEP) elnöke.

Toni Grebla szerint a legfiatalabb jelölt 23 éves, a legidősebb pedig már betöltötte a 100-at. Versenybe száll még a megmérettetésen két 95 éves és két 94 éves jelölt is – tette hozzá. Az önkormányzati jelöltek közül 11 386-an pályáznak a 3186 település valamelyikének polgármesteri tisztségére, nagyságrendileg ugyanennyi (11 500) jelölt szeretne a 41 megyei önkormányzat, illetve a főváros képviselőtestületében tanácsosi mandátumot szerezni. A polgármesterjelöltek között a nők aránya a községek esetében alig 10,6 százalékot tesz ki, a városoknál pedig 12,4 százalékos az arány. Az EP-választásokon 167 női név szerepel a jelöltlistákon, ami 33,8 százalékos arányt jelent – részletezte az AEP elnöke.

Romániának jelenleg 18 millió 968 ezer választópolgára van. Közülük 18 millió 25 ezer szerepel a belföldi névjegyzékben, csaknem 943 ezernek pedig a bejelentett lakhelye külföldön van. A külföldön élő vagy tartózkodó román állampolgárok csak az EP-választáson vehetnek részt, azon is csak akkor, ha nem jelentkeztek át valamely másik uniós ország választói névjegyzékébe. Számukra a bukaresti külügyminisztérium minden korábbinál több, 915 választókört rendez be külföldön. Románia 33 képviselőt választ az Európai Parlamentbe.

Belföldön 18 968 szavazókörbe várják a választókat. A legtöbb (1289) szavazóhelyiség Bukarestben lesz, a legkevesebb (200 körül) Tulcea, Kovászna és Hargita megyében. Újdonság, hogy a 7 órakor nyitó szavazókörök belföldön és külföldön is helyi idő szerint 22 óráig tartanak nyitva, az eddigi 21 óra helyett – hívta fel a figyelmet a választási hatóság elnöke. A voksolást szükség esetén éjfélig meg lehet hosszabbítani, hogy azok is élhessenek választójogukkal, akik 22 órakor már sorban álltak a szavazókörknél, de még nem jutottak sorra.

A keddi sajtóértekezleten bemutatták a romániai szavazólapok mintapéldányait is. Belföldön mindenki öt szavazólapot

kap: az egyiken azt kell a szavazópecséttel megjelölnie, hogy az EP-választásokon részt vevő 15 párt, vagy 7 független jelölt közül melyik politikai alakulatra vagy jelöltre bízta brüsszeli képviselőjét. A másik négy az önkormányzati választással kapcsolatos. Az önkormányzati voksoláson mindenütt megválasztják a polgármestert, a települési önkormányzati testület (a helyi tanács) és a megyei tanács tagjait, valamint a megyei tanács elnökét. Bukarestben is öt szavazólap lesz: az EP-választás mellett mind a hat kerület élére polgármestert és kerületi tanácsot, a főváros élére pedig képviselőtestületet és főpolgármestert is választanak.

A helyhatósági választáson mindenki csak abban a választókörzetben adhatja le voksát, ahova állandó, vagy – legalább két hónapja bejelentett – ideiglenes lakhelye alapján tartozik. Az EP-választáson viszont országszerte azonosak a szavazólapok, így azok, akik június 9-án nem tartózkodnak saját településükön, legalább az EP-listákra leadhatják voksukat – pótlistára feliratkozva – az ország bármely szavazókörében. A választások lebonyolításában – az állandó választási hatóság (AEP) mellett – a központi, megyei és települési választási bizottságoknak is fontos szerep jut. A központi választási bizottság (BEC) honlapján a locale2024.bec.ro címen az önkormányzati, az europarlamentare2024.bec.ro címen pedig az EP-választással kapcsolatos információk érhetők el.

A romániai magyar pártok csaknem tízezer jelöltet indítanak a június 9-i önkormányzati választásokon. A Romániai Magyar Demokrata Szövetségnek (RMDSZ) 8145 jelöltje indul önkormányzati tisztségeikért (ebből 283 polgármesterjelölt és 12 megyei tanácselnökjelölt). Az Erdélyi Magyar Szövetségnek (EMSZ) 1252 jelöltje szerepel a BEC honlapján (köztük 46 polgármesterjelölt, és 3 megyei tanácselnökjelölt, Bihar, Hargita és Kovászna megyében). A Magyar Polgári Erőnek (MPE) 286 jelöltje van (ebből 8 polgármesterjelölt, és 1 Kovászna megyei tanácselnökjelölt), a Székelyudvarhelyért Pártnak pedig 24 jelöltje indul Székelyudvarhelyen.

Az EP-választásokon a romániai magyar pártok összefogtak, és közösen indítják jelöltjeiket az RMDSZ listáján. (MTI)

Brit választások

A Munkáspárt nem léptetné vissza az EU-ba Nagy-Britanniát

A brit Munkáspárt vezetője szerint kormányra kerülése esetén a párt nem léptetné vissza Nagy-Britanniát az Európai Unióba.

Sir Keir Starmer, aki kedd este, választási kampánykörútja keretében az Airbus repülőgépgyártó konzorcium angliai gyártóközpontjában tett látogatást, az EU és Nagy-Britannia közötti szabad munkaerő- és áruforgalom újbóli megteremtésének esélyét firtató kérdésre úgy válaszolt: a szabad mozgás addig volt lehetséges, ameddig Nagy-Britannia a uniós tagja volt, „de ez már megszűnt, és nem lépünk vissza (az EU-ba)”.

Starmer szerint nem indokolt arról beszélni, hogy Nagy-Britannia visszatér az Európai Unióba, hiszen „erről volt egy népszavazás 2016-ban, és annak lett egy eredménye”.

A brit EU-tagságról 2016 nyarán tartott referendumon a kilépésre szavazók kerültek szűk, 50 százalékot alig meghaladó többségbe.

Nagy-Britannia 2020. január 31-én távozott az Európai Unióból, majd az uniós tagság megszűnése utáni 11 hónapos átmeneti időszak lejártával az EU egységes belső piacáról és vámuniójából is kilépett. A konzervatív párti brit kormány ugyanis nem kívánta teljesíteni azokat a feltételeket – mindezekelől az EU-állampolgárok szabad nagy-britanniai letelepedésének és munkavállalásának jogát –, amelyek e két

integrációs szerveződéshez elválaszthatatlanul kötődnek.

London azóta új, pontozásos – főleg a szakképzettséget és az angol nyelvtudást előnyben részesítő – bevándorlási szabályozást honosított meg, amely nem tesz különbséget az EU-ból és a világ más térségeiből újonnan érkezők letelepedési és munkavállalási kérelmeinek elbírálása között.

Starmer az elmúlt időszakban is többször egyértelműen kifejtette azt az álláspontját, hogy ha pártja a következő brit parlamenti választások után kormányra kerül, nem léptetné vissza Nagy-Britanniát az Európai Unióba, sem az EU egységes belső piacára és vámuniójába.

A kedd esti kampányrendezvényen ugyanakkor a Munkáspárt vezetője kijelentette, hogy pártja a konzervatívok által kötött, „elfuserált” megállapodásnál jobb egyezségekre törekszik az EU-val.

Starmer szerint „óriási mozgástér” mutatkozik az Európai Unióval fennálló kapcsolatrendszer szorosabbra vonására a kereskedelmen kívül a védelem és a biztonság területén is.

Rishi Sunak konzervatív párti miniszterelnök július 4-re tűzte ki a parlamenti választások időpontját. A felmérések hónapok óta azt jelzik, hogy a Munkáspárt – a legnagyobb brit ellenzéki erő – 20 százalékpontot meghaladó támogatottsági előnyben jár a 2010 óta kormányzó konzervatívok előtt. (MTI)

Fico elleni merénylet

Kielégítő a szlovák kormányfő állapota

Kielégítő Robert Fico szlovák kormányfő egészségi állapota, aki május közepén az ellene politikai indítékkal elkövetett fegyveres merényletben szerzett életveszélyes sérüléseket – jelentette be a pozsonyi kormányhivatal sajtóosztálya szerdán az MTI-nek is eljuttatott közleményében.

„A kormányfő gyógyulási folyamata a várakozásoknak megfelelően halad, állapota kielégítő” – írták a rövid közleményben a beszercebányai Roosevelt kórház által adott információkra hivatkozva. A szlovák kormányfő egészségi állapotáról további részleteket nem hoztak nyilvánosságra.

Közben a pozsonyi Pravda Robert Kalinák védelmi minisztertől szerzett értesülésekre hivatkozva szerdán azt írta a honlapján, hogy a haslövést is szenvedett szlovák kormányfő már hagyományos módon fogyasztott ételt, ami pozitív prognózisa jele. (MTI)

Az 59 éves szlovák kormányfő ellen május 15-én, a pozsonyi kabinet Nyitrabányán (Handlová) tartott kihelyezett ülése után követték el fegyveres merényletet. Az elkövetőt, a 71 éves lévai Juraj Cintulát, aki négy lövéssel sebesítette meg a kormányfőt, a helyszínen őrizetbe vették, majd később a bazini (Pezinok) székhelyű különleges bíróság előre megfontolt gyilkossági kísérlet vádjával le tartóztatásba helyezte. Cintula vallomásaiban azzal indokolta tettét, hogy nem értett egyet a kormány politikájával, egyebek mellett azzal sem, hogy Robert Fico és kormánya folytatólagosan elutasítja, hogy fegyvereket szállítson Ukrajnának.

A szlovák hatóságok korábbi közlése szerint vizsgálják, hogy az elkövetőnek voltak-e bűntársai, amit Sutaj Estok szlovák belügyminiszter „valószínűbb forgatókönyvnek” nevezett. (MTI)

Ország – világ

Személyi igazolvánnyal Törökországba

Marcel Ciolacu kormányfő szerdán a Facebook-oldalán bejelentette, hogy a román állampolgárok már személyi igazolványukkal is beléphetnek Törökországba, és megköszönte az ankarai hatóságoknak a Recep Tayyip Erdogan elnökkel múlt héten egyeztetett intézkedés gyors végrehajtását. A török elnök május 20-án aláírt egy rendeletet, amely szerint a turisztikai célból Törökországba utazó román állampolgárok személyi igazolvánnyal is beléphetnek az országba. A rendelet egy nappal később megjelent a törökországi hivatalos közlönyben. (Agerpres)

Szigorítanak a büntetést

Törvénytervezetet nyújtott be a PNL három törvényhozója, ami szigorítaná a kiskorúval szembeni rossz bánásmód bűncselekményéért kiróható büntetést. A Btk. 2009/286-os törvényének 197. cikkelyét módosító tervezet 5-től 10 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetné a kiskorúak veszélyeztetését. Még szigorúbb büntetést szabna ki, ha a kiskorú veszélyeztetése drogok vagy pszichoaktív anyagok hatása alatt történt. A jogszabálytervezet szerint a kiskorú testi vagy szellemi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének súlyos veszélyeztetése a szülőök vagy bármely olyan személy által, akinek a gondjaira a kiskorút bízták, 5-10 évig terjedő szabadságvesztéssel és bizonyos jogok gyakorlásától való eltiltással büntetendő. Ha a bűncselekményt pszichoaktív anyagok hatása alatt követte el az illető, 7-től 12 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető – áll a tervezetben. A javaslatról a szenátus első házként szavaz. (Agerpres)

Fülemülék éjszakája

Immár 11. alkalommal szervezi meg a Román Madártani Egyesület (SOR) a Fülemülék éjszakáját június elején, idén Kolozsvár és Bukarest mellett Buzău is csatlakozik a rendezvényhez. Az egyesület közleménye szerint a buzăui Crâng parkba június elején, a kolozsvári Romulus Vuia Néprajzi Parkba (falumúzeum – szerk. megj.) és a bukaresti agrártudományi és állatorvosi egyetem campusába június 9-én várják az érdeklődőket. A SOR szerint 2024-ben lesz egy évszázada annak az eseménynek, amely a Night of the Nightingale (A fülemüle éjszakája) ihletője volt – a BBC első élő rádióközvetítése a természetből 1924 májusában, amikor a hallgatók Beatrice Harrison csellista duettjét hallhatták a kertjében éneklő fülemülékkel. A rendezvény izgalmas elemek kombinációja: madárszakértők vagy önkéntesek által vezetett madárlestúrák, szabadterei oktatási műhelyek minden korosztály számára, fotókiállítások a madarakról és a természetről és egy szabadterei hangverseny – közölték a szervezők. (Agerpres)

Viharos lesz az időjárás

Figyelmeztető előrejelzést bocsátott ki szerdán az Országos Meteorológiai Szolgálat 25 megyére viharos időjárás miatt. A sárga jelzésű riadó szerint csütörtökön 20 óráig heves széllekeésektől kísért felhőszakadás várható többek közt Fehér, Brassó, Kolozs, Hargita, Maros, Neamț, Prahova, Seben, Suceava, Vâlcea, Vrancea és Vaslui megyében. Elszórtan szélviharokra és jégesőre is számítani lehet. A lehulló csapadék mennyisége eléri a 25-30, helyenként a 40-50 litert négyzetméterenként. Emellett szintén csütörtök estig záporokban, villámításokban és a szél élnkülésében megnyilvánuló légköri instabilitásra figyelmeztető előrejelzés van érvényben az egész országban. A lehulló csapadék mennyisége eléri a 15-25, helyenként a 40 litert négyzetméterenként. (Agerpres)

Évtizednyi tiltás

(Folytatás az 1. oldalról)

ahhoz, hogy az illetékesek tegyenek azért, hogy a helyzet változzon. A fekete statisztika azonban évtizedek óta változatlan, a mindenkori kormányoknak nem sikerült sem a törvénykezést szigorítani, sem a jogszabályokat betartatni, sem pedig a közlekedési infrastruktúrát korszerűvé, biztonságossá tenni. Ez utóbbi várhatóan még jó ideig nem fog változni, évi 100 kilométernyi autószeráda építése, az országutak kátyúzása, aszfaltozása nem nevezhető korszerűsítésnek, és azt sem mondhatjuk, hogy biztonságos útinfrásztúránk van. Amin hamarabb és könnyebben változtathatnánk: a kulturált, biztonságos közlekedésre való nevelés. Ez ellensúlyozhatná az egyéb hiányosságokat. Egyelőre marad azonban a „bekeményítés”. Úgyhogy vigyázat, az a kis italozás nem éri meg a 10 éves letiltást!

Öntik a kopóréteget a Dózsa György utcában

(Folytatás az 1. oldalról)

Továbbá: a kövesdombi út és az Állomás tér közötti szakasz mellékutcaiban és a Predeal utcai kereszteződésnél is leterítjük az aszfaltréteget. Az Avram Iancu iskola előtt, ahová a fákat ültették, nappal is dolgozunk. A következő napokra a vegyi kombinát fele vezető sávon a Győzelem tér és a kövesdombi út kereszteződés közötti szakasz van betervezve. A munkálatok további menete az időjárástól függ, ha jó lesz az idő, hétvégéig befejezzük az aszfaltozást – mondta

Adrian Cornea projektmenedzser. A tervek szerint június 3-ig az útburkolati jelek is fel kell kerüljenek az úttestre.

A Dózsa György utca korszerűsítését 3,87 kilométeres szakaszon a regionális operatív program keretében finanszírozzák. A projekt 52,5 millió lejből valósul meg. A munkálatokat az Astor, a Geiger és az Asfarom társulás végzi, tavaly októberben kezdték el, a kivitelezési határidő 12 hónap, de az út korszerűsítését minél korábban be szeretnék fejezni.

Választási hírek

Modern út biciklisávval, zöldövezettel

Az elmúlt napokban a marosvásárhelyiek részéről sokszor felmerült az a kérdés, hogy a Dózsa György út felújítására miért most kellett sort keríteni, és miért nem egy-két év múlva, vagy amikor elkészül a tereplőút. „Az a nagy problémája Marosvásárhelynek, hogy míg 2010 után Nagyvárad, Nagyszeben vagy Kolozsvár lehívta az EU-s pénzeket, és terelőutakat épített, addig Marosvásárhelyen például a Transil stadiont építették acélrudakból, és egyéb ilyen »jelentős« fejlesztések zajlottak, de elmulasztották az infrastruktúra kiépítését. Az EU-s projektek és pénzek lehívása határidőhöz kötött. A Dózsa György út felújítása is egy ilyen beruházás volt, a pénzeket 2024 végéig kell felhasználni, 6 millió eurós támogatásról van szó, amihez még rájön 6 millió euró a város részéről” – ismertette a polgármester.

Majd hozzátette: a felújítás jelenleg nyilván rengeteg bosszúságot okoz, de hamarosan befejeződik a kopóréteg elhelyezése. „Elvezhetjük egy modern főútnak minden velejáróját, bicikliúttal, zöldövezettel, újjáépített járdákkal, buszmegállókkal, tehát mindaz, ami egy korszerű várostól elvárható. És az is nagyon fontos, hogy kicseréltük a közműveket is, tehát nem látunk 500 kábelt az égen lógni, hanem minden bekerült a föld alá, erősáram, gyengeáram és ezáltal a lakóegységek és a környező házak energiabiztonsága is rengeteget javult, hiszen elavult hálózatok vannak. Kicserélték a teljes közvilágítást, az egész LED-es lett, így sokat csökken az energiafogyasztása a városnak”.

Soós Zoltán kommunikációs csapata

Június 9-én egyenként mindenki beleszólhat a jövő alakításába

A választások tétjére, illetve a június 9-ei részvétel fontosságára hívja fel a figyelmet ebben az időszakban az RMDSZ Maros megyei szervezete. A következő napokban a szövetség képviselői és önkéntesei valamennyi települést felkeresik majd, hogy a lakosokkal találkozzanak, meghallgassák kérdéseiket, észrevételeiket, és a választáson való részvételre buzdítsák őket. Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke szerdán Marosugrára és Kerelőszent-

pálra látogatott. A Maros megyei RMDSZ tanácselnökjelöltje arra hívja fel a figyelmet, hogy június 9-én egyenként mindenki beleszólhat a jövő alakításába. „Közös érdekünk, hogy Brüsszelben továbbra is legyen képviselője, legyen hangja az erdélyi magyarságnak, és hogy itthon, Maros megyében is legyen erőnk az önkormányzatokban” – fogalmazott Péter Ferenc.

Az RMDSZ Maros megyei szervezetének sajtóirodája

Küküllődombón is gördülékenyen zajlott Kisdiákok országos szintfelmérője

Szerdán, május 29-én a hatodik osztályos diákok vizsgájával befejeződött az általános iskolások országos szintű tudásfelmérése. Két-évente kerül sor a diákok ismereteinek a felmérésére, amelynek célja a hiányosságok esetleges pótlása. Idén országosan félmillió 2., 4. és 6. osztályos diák adott számot ismereteiről.

Szer Pálosy Piroska

– Miként zajlott a diákok képességfelmérése vidéken, volt-e fennakadás? – kérdeztük az Ádámosi Általános Iskola küküllődombói aleggységének igazgatóhelyettesét, Székely Varga Mária Melindát.

– Május 13-án kezdődött a második osztályos diákok tudásfelmérése. A negyedikesek országos felmérése május 21-étől zajlott, a hatodik osztályos diákok május 28-án és 29-én adtak számot ismereteikről.

– A későbbiekben van-e tétje az elemi iskolások tudásfelmérésének, és milyen célt szolgál?

– A 2013/2014-es tanévtől a romániai oktatási törvénynek megfelelően országos tudásszintmérésekre kerül sor 2., 4. és 6. osztály végén. Második osztályban román nyelvből és anyanyelvből írás/olvasásból és matematikából tesztelik a tanulókat. A kisebbséghez tartozó diákok a negyedik osztály végén román nyelvű írott szöveg megértéséről és az írásbeli kifejezőképességről, matematikai ismeretekről és az anyanyelvi írott szöveg megértéséről adnak számot. A hatodikosok matematikából és természettudományokból vizsgáltak, valamint a kisebbségi oktatásban az anyanyelvi ismeretek felmérésére is sor került. Az országos felméréseket egységes tételek alapján szervezik, és minden oktatási intézmény köteles az Oktatási Minisztérium által kidolgozott módszertant alkalmazni. A tudásfelméréssel nem a tantervi tartalmak elsajátítását mérik, hanem azt, hogy a diákok milyen mértékben tudják alkalmazni a tanultakat a mindennapi életben. A tesztek kóddal vannak ellátva, és három kategóriába sorolják a diákok teljesítményét: nem, részben vagy teljes mértékben teljesítette a

Székely Varga Mária Melinda

feladatokat, az eredményeket pedig egy digitális platformra töltik fel, azok egyelőre nem részei a diákok portfóliójának.

– A diákok, pedagógusok munkáját nehezítette-e a küküllődombói iskola felújítási munkálatai alatt a Magyar Királyfalvára történő ingázás?

– Az önkormányzat által megnyert pályázat révén a több mint fél évszázada fennálló tanintézmény kívül-belül teljesen megújult, korszerű iskolává vált, ezzel régi álomunk vált valóra. Hálásak vagyunk az önkormányzatnak nemcsak az anyagi, de az erkölcsi támogatásért is, azért, hogy felelősségteljes intézkedéseket hoznak közösségünk megtartása érdekében. A munkálatok idején a magyarkirályfalvi elemi iskola épülete volt az oktatás helyszíne, ahová az önkormányzat által biztosított iskolabusz szállította a tanulókat.

Osztályban

Fotók: Nagy Tibor

Sosem gondoltam volna, hogy macskás leszek. Macskanő pláne. Ez utóbbi már csak azért is lehetetlen, mert a macskanőiség egyetlen kritériumával sem rendelkezem. Ilyen szűkkeblű volt a természet velem. Bánatom tehát magánjellegű, és nem tartozik a továbbiakban a nyilvánosságra.

Pedig macskatartó lettem. A tulajdonlás, birtoklás nem engem illet, arra vannak sokkal hivatottabbak a családon belül. Nekem jut viszont a teljes körű gondoskodás – elméletileg –, amikor a család többi, macskitiszben szenvedő/kéjgő tagja nem tartózkodik a Vársárhely nevezetű kontinensen. Ilyenkor előveszem a kamrában tartott macskatáp változatos tárházából az éppen legfelső tasakot, aminek tartalmát kisfokú kézügyességgel kifejtem a macska táplálására rendszeresített alpakatájkába. (Nem az alumíniumból készültbe, mert arról azt tartja a népi orvostudomány, hogy Alzheimer úr látogatása minden időben várható. Erkezése biztos, de azt már az áldozat aligha érzékeli.)

A macska hálása döngöli az ő

háromszögre hajazó (szőröző) fejét a lábfejéhez, dorombol, azaz különös, csak a macskafélékre jellemző gége-torok-tüdő stb. hangot ad ki, amelynek a gazda szívét melegítenie kell. A doromb nevű népi hangszert néhányszor sikertelenül próbáltam fel életem folyamán. Igaz, akkor még nem voltam macskás.

A mi macskánk nem szeret kint kóricálni. Ha olykor szökni próbál, mint afféle szobajóság, csupán a második vagy harmadik emeletig nyilall fel, ott viszont az idegenséget tapasztalván visszaiszkol a meleg akol, akarom mondani szoba melegébe. Volt némi kísérlet arra, hogy unokánk pórázon levigye a tömbházikónk elé, ám J. (teljes nevének elhallgatását kérte) ugyan csak idegenkedett a természet közvetlen megismerésétől, visszakozott, ha lett volna elég ereje, lábát megvetve egy tapodtat sem mozdult volna. Tény, hogy gazdáját visszahúzta a már említett megsokott környezetbe. Ebben következ-

Egy fedél alatt a macskával

tesen konzervatív. Kiadott szárazdajkaságban nem barátkozik. Más macskákkal sem. Azért az erkélyekről és ablakokból figyel: madarat, kutyát, más macskát, levélzrdülést, esőkopogást nemkülönben. A vadászösztön nem veszett ki belőle.

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Szociálisan melegsívű. Ragaszkodik hozzánk. Tőlünk elfogadja a simogatást. Itt egy kivételt kell mindenképpen beiktatnom: én még soha nem érintettem meg a macskát, akit ettől függetlenül felixnek nevez a tudomány, ami a latin boldognak felel meg. Azaz még csak nem is kellett a Szentszék elé kerülnie, már születésétől fogva boldoggá van avatva. Ragaszkodására jellemző, hogy midőn a család aktív dolgozói és tanulói elhagyják a közös fedél alatti helyiségeket, termeket és konyhákat, és a lakosztály sajtásá-

gosan üres, bejön hozzám, az íróasztalomra telepszik, az egeret kezelő kezem után kapdos vagy méltóságteljesen átsétál a billentyűzeten, egyedi lábujgyemét hagyva az éppen készülő szövegben.

Midőn nagyon zavar, előveszem azt a kis palackot, mely kék szeszűvel telített, és a képernyő, szemüveg vagy telő tisztítására használatos. Elég felmutatni, anélkül, hogy kicsavarnám a palack száját, már a szürös szag emléktől is menekülőre fogja. Rátelepszik a széles ablakpárkányra, amelyet a bagolygyűjtemény számára kértünk kialakítani a termopánosoktól (akik nincsenek rokonságban a thermopülei hős pártaiakkal – önként adódik az összevetés), de amely kedvenc obszervatóriumunk lett háziállatunknak. A baglyoknak össze kell szorulniuk.

Reggelente rátelepszik életem párjának bal térdére, onnan ugrásra készen szemléli a vidéket: megéri, mert a molylepkék szörnyű

halála és felfalása következik e szemléből, miközben simogatást kér és becéző szavakat. Lelke van, állítom. Vagy meghallgatja a legfrissebb mondén híreket és aktuális évfordulókat, művelődéstörténeti adatokkal gazdagodik (paprika-blog). Határozottan sokat tanul tőlünk. Nem idegenkedik a komolyzenétől. Elmélyülten hallgatja az ágyra telepedve. Teljesen ellazul.

Ha tévézünk, nem érdeklik a mérközések, a tenisz egyenesen idegesíti, inkább kimegy a balkonra, és zöld leveleket szagolgat, néha egy-egy savanyút meg is kóstol. Él-hal az olajbogyóért és a farsírtért. Izzése mediterrán. Végül esténként, midőn lehuppanunk kriptmit nézni a Netflixen, a karosszék háttámláján a fejem mögé telepszik: nem nézi a borzalmakat, annál függetlenebb személyiség, csupán hallgatja a párbeszédet, és elmélázik a hangeffektusokon. És ha egy-egy szót nem értek, vagy túl gyorsan elkapkodják a feliratot, a fülembe súgja az ismétlést. Nem is tudom, mitévő lennék nélküle.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

A legtöbb önszántukból távoznak

Egy év alatt mintegy tízezer gyerek tűnt el otthonról

Az utóbbi két év adatai alapján egyre több az eltűnt gyerek Romániában – hívja fel a figyelmet az aggasztó jelenségre a Mentsétek Meg a Gyerekeket szervezet az eltűnt gyermekek május 25-i világnapja alkalmából, amikor világszerte akciókat szerveznek, hogy felhívják a figyelmet a jelenségre.

Menyhárt Borbála

A román rendőrség adatai szerint múlt év áprilisa óta egy év alatt közel tízezer bejelentés érkezett a hatóságokhoz eltűnt gyermekekről, a gyerekek több mint fele önként távozott, azaz megszökött a gyerekvédelem által működtetett szociális otthonokból, iskolai bentlakásokból. A szervezet szerint gyakori, hogy olyan kellemetlen tapasztalatokban van részük ezekben az intézményekben, hogy úgy érzik, menekülniük kell onnan.

Évről évre nő az eltűnt kiskorúakról szóló bejelentések száma – világít rá a lapunkhoz is eljuttatott közleményében a Mentsétek Meg a Gyerekeket szervezet a rendőrség által a rendelkezésükre bocsátott statisztikákra hivatkozva. 2022. április és 2023. április között 8722 bejelentés érkezett

és tendenciák című éves jelentését. Ez összeíti és elemzi az eltűnt gyermekek számára fenntartott sürgősségi hívószámokra befutott hívásokból származó adatokat, hogy a szakemberek jobban megértsék a probléma összetettségét, és a veszélyeztetett gyerekek védelmét szolgáló stratégiákat dolgozhasanak ki. A tavaly az eltűnt gyermekek európai segélyvonalára, amelynek sürgősségi hívószáma 116.000, több mint 67 ezer hívás érkezett.

A legfrissebb adatokból, a 2023-ban bejelentett esetekből kiderül, hogy az eltűnt kiskorúak 66%-a megszökött, vagy elkergették őket otthonról vagy a szociális intézményből, ahol nevelkedtek. A szülő általi elrablások az esetek 18%-át teszik ki, a sürgősségi hívószámokon jelentett bevándorló gyermekek eltűnése (6%) szintén aggasztó. Emellett az Európai Eltűnt Gyerekek szervezet a grooming (az a folyamat, amely során az elkövető módszeresen, érzelmi és bizalmi kapcsolatot kialakítva, apró lépésekkel behálóz, becskerész egy gyereket vagy fiatal szexuális kizsákmányolás és visszaélés céljából) jelenségére is felhívja a figyelmet, amely egyre nagyobb méreteket ölt, élőben, valamint az online térben egyaránt. Az eltűnt gyerekek az esetek nagy részében nehéz helyzetű családokból származnak, állami intézményekben nevelkednek, emiatt sokkal könnyebb

Fotó: Menyhárt Borbála

vagy valami miatt, vagy pedig valaminek a reményében hagyja el az otthonát. Egyesek egy elviselhetetlennek tűnő helyzetből szeretnének elmenekülni, mások pedig azért lépnek le, hogy közelebb kerüljenek egy olyan személyhez vagy helyzethez, amiről úgy érzik, hogy a jelenleginél jobb, kívánatosabb.

A lelki egészség is szerepet játszik ebben a jelenségben, előfordul, hogy depresszív időszakokkal, illetve akár öngyilkossági gondolatokkal küzdő fiatalok döntenek úgy, hogy elszöknek. A rendőrségi statisztikák szerint a szociális ellátóotthonokban élő gyermekek teszik ki az eltűnt kiskorúak döntő többségét, ezek a fiatalok számítanak az egyik legveszélyeztetettebb csoportnak. Gyakran azért döntenek így, mert mindenáron újra a vér szerinti családjukkal vagy egy hozzájuk közel álló személlyel szeretnének lenni, vagy az ellátást, amiben a szociális központban részük van, elviselhetetlennek érzik. Az iskolai problémák ugyancsak gyakran vezetnek oda, hogy a gyerekek lelépnek otthonról, a háttérben leggyakrabban iskolai zaklatás áll, ezt követi a tanulási zavar, az iskolából való kimaradás, valamint a kortársak által gyakorolt nyomás – áll a Mentsétek Meg a Gyerekeket közleményében.

A szervezet pszichológusa, *Mihaela Dinu* szerint a megelőzés és a gyermekek megfelelő támogatása a nehéz pillanatokban elengedhetetlen. A hazatérés vagy a központba való visszatérés pillanatának meghatározó szerepe van, ilyenkor sokkal nagyobb figyelmet igényelnek a családok és a szakemberek részéről, bizalmi kommunikációra, meghallgatásra, empátiára, valamint gondoskodó és együttérző kapcsolatra van szükségük, olyan felnőttekre, akikben megbízhatnak. Az, hogy miként fogadják őket, és hogyan viszonyulnak hozzájuk a visszatérés után, jelentősen befolyásolja a döntésüket, hogy újra elszöknek-e vagy sem – adott hangot a véleményének a szervezet pszichológusa.

Maros megyében a megyei rendőr-felügyelőség bűnmegelőzési osztálya több tevékenységet is szervezett az eltűnt gyerekek világnapja alkalmából. Pénteken a marosvásárhelyi várbán a rendőrök több óvodai csoporttal találkoztak, és a gyerekek öröme bemutatni nekik az egyik rendőrségi kerekasztalát, amelyet bevetnek, amikor egy kiskorúnak nyoma veszett.

Fotó: Siguranța Mureșenilor – Facebook-oldal

kiskorúak eltűnéséről, ami 1145-tel több, mint az előző évben. Azonban 2023 áprilisa és 2024 áprilisa között még ennél is több, 9902 esetben jelezték a hatóságoknak, hogy kiskorúnak vészett nyoma. Ez utóbbi időszakban bejelentett eltűnések közül 424 eset a mai napig megoldatlan, és zömében (295) 14–17 év közötti fiatalokról van szó.

Az utóbbi egy évben bejelentett összes eltűnt gyermek közül 97 öt évesnél fiatalabb volt, 163 gyerek öt és tíz év közötti, 2300 életkora tíz és tizenhárom év között volt, 7342 bejelentés pedig a 14-17 éves korosztályhoz tartozó eltűnt kiskorúra vonatkozott.

Európa-szerte évente 250 ezer gyermek tűnik el

Évente mintegy 250 ezer gyermek eltűnését jelentik Európa-szerte – mutat rá a szervezet a világnap alkalmából közzétett közleményében. Az eltűnt és szexuálisan kizsákmányolt gyermekeket felkaroló európai szövetség, az eltűnt gyermekek helyzetével foglalkozó európai szervezet (MCE) minden évben a világnapon teszi közzé a *Számadatok*

nyekben válnak szexuális, illetve egyéb típusú kizsákmányolás áldozataivá – világítanak rá a közleményben.

A leggyakoribb okok, amiért a gyerekek elszöknek

A Mentsétek Meg a Gyerekeket szervezet hangsúlyozza, félrevezető az önkéntes távozás kifejezés használata az eltűnt gyerekek esetében, ugyanis ezeknek a távozásoknak a háttérben szinte mindig valamilyen nyomás ok áll.

A gyerekek jogaiért küzdő szervezet szerint a kiskorúak elsősorban az otthoni problémák miatt szöknek el, és ezen a téren a lista élén az erőszak, a családon belüli konfliktusok, a bántalmazás és az elhanyagolás különböző formái állnak. A családban bekövetkező drasztikus változások, a túlságosan tekintélyelvű szülői nevelési stílus, a szülők alkohol- és kábítószer-fogyasztása szintén az érintett családokra gyakran jellemző problémák közé sorolható.

A tapasztalat azt mutatja, hogy amikor a gyerek megszökik otthonról, akkor általában

Bűnmegelőzés hete Maros megyében is

Az online térben óriási veszélyek leselkednek a gyerekekre, kamaszokra

A román rendőrség idén május 20-24. között szervezte meg a Bűnmegelőzés hete elnevezésű rendezvénysorozatát. A múlt héten szervezett tevékenységek tematikus napokra tagolódtak, és olyan témákra fókuszáltak, amelyek a román rendőrség idei évi beavatkozási prioritásaihoz igazodnak, ilyen a kiskorúak áldozattá válásának a megelőzése, az online biztonság, a családon belüli erőszak, a vagyon elleni bűncselekmények, valamint a kiskorúak eltűnésének és önkéntes távozásának a megelőzése. A tematikus hét során a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség bűnmegelőzési osztálya meg szervezte több száz gyerek számára szervezett tájékoztató programokat, munkatársai a családon belüli erőszak áldozataival is találkoztak. A bűnmegelőzés hetéről, annak tematikájáról Gabriela Pâncă rendőrfelügyelővel, a Maros Megyei Rendőrség bűnmegelőzési osztályának koordinátorával beszélgettünk.

Menyhárt Borbála

A felügyelő elmondta, az idei Bűnmegelőzés hete immár a 19. A céljuk ezzel felhívni a figyelmet a megelőzés jelentőségére, valamint szeretnék közelebb hozni a rendőrséget a lakossághoz, ugyanakkor erősíteni a kapcsolatot a rendőrség, illetve a többi érintett intézmény között, hiszen a biztonság mindannyiunkra tartozik. A témákat az országos rendőr-felügyelőség választja ki annak függvényében, hogy melyek azok a problémák, amelyek a leggyakrabban felmerülnek, idén is olyan témákról volt szó, mint a családon belüli erőszak, a vagyon elleni bűncselekmények megelőzése, az eltűnt gyermekek, a gyermekek biztonsága és az online bűnözés, amely sajnos egyre nagyobb teret nyer a mindennapokban, hiszen mind több időt töltünk az online térben.

Mint mondta, általában a prevenció tevékenységei elején megkérdezik a gyerekeket, mi az, ami őket foglalkoztatja, mi az, amitől ők tartanak, és a válaszok függvényében beszélgetnek velük adott témákról. Nagyon érdekes, hogy a kisebb gyerekek gyakran említik, hogy nagyon félnek az elrablástól. Amikor azonban rákérdezik, hogy hallottak-e arról, hogy valakit elraboltak az utcán, a válasz tagadó. A háttérben tehát egyértelműen az áll, hogy a gyerekek, már a kisebbek is, mindenfelől látnak a hírekben, az interneten, talán a szülők nem is tudnak róla, a gyerekek pedig nem tudatosul, hogy amit ott lát, az nem mindig a valóság. Gyakran számolnak be a tevékenységeken arról is, hogy félnek a háborútól. Ez árad a médiából, erről beszélnek a szülők, viszont fontos lenne megnyugtatni a gyerekeket, hogy történnek ugyan körülöttünk dolgok, de ők nincsenek közvetlenül veszélyben. Ezért a prevenció tevékenységei során a rendőrök inkább olyan veszélyekre próbálják felhívni a figyelmüket, amelyek sok gyerekben nem tudatosulnak, ennek ellenére valóságok. Sokat beszélnek például az online biztonságról, a biztonságos internethasználatról, például arról, hogy milyen veszélyeket rejt, ha valakinek fényképeket küldenek magukról, hiszen az illető utólag azokkal zsarolhatja őket. Sokan viszont szégyellik elmondani a szülőknek, illetve panaszt tenni a rendőrségen, ha ilyen baj történt, vannak gyerekek, akik már-már az öngyilkosságot fontolgatják emiatt.

Emiatt próbálják a rendőrök hangsúlyosan felhívni a figyelmet, hogy a virtuális világ beláthatatlan veszélyeket rejt.

Gyakori, hogy fotókkal zsarolják a fiatalokat

Kérdésünkre, hogy ezen a téren mely problémákkal fordulnak leginkább a rendőrséghez

az emberek, Gabriela Pâncă elmondta, gyakori a zsarolás és a fenyegetés olyan fotók alapján, amelyeket egykor maga az érintett küldött valakinek. Utólag pedig zsarolják azzal, hogy ha nem fizet, vagy nem tesz meg valamit, akkor azokat közzéteszik, megmutatják a szüleinek, vagy felteszik az iskolai csoportba. Ha az érintett, aki a fotón szerepel, kiskorú, akkor az gyermekpornográfának minősül, és a szervezett bűnözés elleni osztály hatáskörébe tartozik. Fontos tudni, hogy az online térben zajló vagy bármilyen üzenet formájában történő zsarolás, fenyegetés ugyanúgy bűncselekménynek minősül, mint amikor az a valós életben történik.

Sajnos sok áldozat nem is tesz feljelentést, mert szégyelli, gyakran a kamasz jobban fél a szülők reakciójától, ha kiderül a dolog, így nem is mer beszélni róla. Voltak szülők, akik a gyerekük öngyilkossági kísérletekor szembesültek azzal, hogy valaki fotókkal zsarolta őket – mutatott rá a rendőrfelügyelő.

A tevékenységeken megbeszéljük, hogy mire kell odafigyelni annak érdekében, hogy elkerüljenek bizonyos veszélyeket, például idegenekkel ne álljanak szóba még az online térben sem, illetve milyen veszélyeket rejt az, ha találkoztok beszélnek meg olyan személyekkel, akivel online ismerkedtek meg. Mint mondta, volt egy prevenció tevékenységük a megyei könyvtárral, Vakrandi néven, ahol újságpapírba csomagolt könyvekkel próbálták illusztrálni ezeket a veszélyeket, hiszen

Fotó: Siguranta Muresenilor – Facebook oldal

ahogy egy becsomagolt könyvről legfeljebb csak annyit tudhatunk, hogy kicsi vagy nagy, vékonyabb vagy vastagabb, bármi lehet a csomagolás mögött, úgy az online ismerkedés során is bárki lehet egy kedves, barátságos kép mögött. Példákkal próbálják elmagyarázni a gyerekeknek, hogy az online térben bárki nyugodtan kiadhatja magát egy tízéves gyereknek, mellékel a profilhoz egy gyerek képét, és nincs ahogyan rájöjjenek, hogy valójában egy rossz szándékú felnőtt próbál közeledni hozzájuk. Sajnos sok esetben a felnőttek sincsenek tisztában azzal, hogy mennyi veszélyt rejt az online világ, például amikor fotót osztanak meg, akár a gyerekekről, anélkül hogy beállítanak, hogy azt csak bizonyos személyek láthassák, azt bárki lementheti és felhasználhatja utólag.

– Azt szoktuk mondani a foglalkozásokon, hogy csakis olyan képet tegyünk közzé magunkról az online térben, amelyet nyugodt szívvel kitennénk a város főterére is, hiszen a világhálón sokkal többen látják, mint Marosvásárhely központjában. Vannak biztonsági beállítási lehetőségek a közösségi oldalakon, jó lenne, ha használnánk is ezeket! – hívta fel a figyelmet a rendőrfelügyelő.

A másik fontos téma az online tér kapcsán, amit érintettek, az a világhálón történő csalások, hiszen újabb és újabb csalási módszerek látnak napvilágot, és sajnos sokan jóhiszeműen megadják a bankkártyájuk adatait ilyen-olyan oldalakon, állítólagos vásárlásokkor, ezért folyamatosan próbálják felhívni az emberek figyelmét, hogy figyeljenek oda, mire kattintanak rá, milyen linkeket nyitnak meg, ne adjanak lehetőséget csalóknak, hogy hozzáférjenek a pénzükhöz.

A kábítószer veszélyeivel is folyamatosan foglalkoznak, nem csak a bűnmegelőzés hetén, ezeken a tevékenységeken olyan fiatalok mesélik el középiskolás társaiknak, hogy egy rossz döntés miatt mennyire mélyre sodródtak, akik jelenleg is börtönben ülnek kábítószer-használat vagy -terjesztés miatt, de olyanok is, akik már leülték a büntetésüket, illetve van, aki nem került börtönbe, de megjárta a poklok poklát.

Az idei év volt az, amikor a legtöbb középiskolás diák részt vett a rendőrség kábítószerfüggő fiatalok bevonásával tartott foglalkozásain.

Egy kávé mellett beszélgettek a családon belüli erőszak áldozataival

A tematikus hét során a megyei rendőrség bűnmegelőzési osztályának felügyelői ellátogattak a családon belüli erőszak áldozatait felkaroló Kelet-európai Szaporodás-egészségügyi Intézetbe, ahol áldozatokkal beszélgettek. Gabriela Pâncă elmondta, a tapasztalat az, hogy az áldozatok közül nagyon sokan hosszú ideig a gyerekek miatt maradnak a bántalmazó kapcsolatban, majd egy idő után éppen a gyerekek lesznek azok, akik miatt veszik a bátorságot, hogy kilépjenek belőle.

– A prevenció tevékenységeken is talál-

kozunk gyerekekkel, akik elmesélik a borzalmakat, amiket eltűr az édesanyjuk, azt, hogy milyen nehéz helyzetben élnek, és bárhová mennének, csak ne kelljen hazamenniük. A tanulmányok szerint általában egy nő hat-hét alkalommal próbál kilépni a bántalmazó kapcsolatból, amíg tudatosul benne, hogy nem rajta múlik, a bántalmazó nem fog megváltozni, a kapcsolat nem fog javulni. Sokan nem értik meg, hogy az intézkedések, a távollattási parancs, a nyomkövető elektronikus karkötő célja nem az, hogy büntessék vele a bántalmazót, hanem az áldozat védelmére szolgál.

Az utóbbi időben azt tapasztaljuk, hogy egyre több az olyan áldozat, aki időben jelzi a bántalmazást, még mielőtt csúnyán eldurvulna a helyzet, az esetek mintegy egyharmada, amelyben a rendőrség közbelépett, számít súlyos, sürgősségi esetnek. Korábban többször fordult elő, hogy akkor jutott a rendőrség tudomására a bántalmazás ténye, amikor életveszélyben volt az áldozat, vagy ki is oltotta az életét az agresszor – mutatott rá a rendőrfelügyelő. Szerinte az áldozatok mintegy fele fogadja el az ideiglenesen kibocsátott távollattási rendeletet, amellyel a bántalmazás miatt a helyszínre kiszálló rendőr azonnal eltávolíthatja a bántalmazót a közös otthonból. Azok között, akik elutasítják ezt a védelmi intézkedést, vannak szülők, akiket a saját gyerekeik bántalmaz, aki előfordul, hogy problémás is, a szülővel lakik, és ilyenkor az édesanyjak elmondják, hogy nem szeretnék, ha az utcára kerülne, nincs hová mennie, mi több, volt eset, amikor a gyereke által bántalmazott édesanya sem tudott elmenekülni az otthonából, mivel ágyban levő férje felügyelet nélkül maradt volna. Ellenben fontos, hogy ezek az áldozatok is eljussanak azokhoz az intézményekhez, ahol legalább információkkal segíthetik őket arra vonatkozóan, hogy mit tehetnek a biztonságuk érdekében, hiszen bármelyik pillanatban előfordulhat, hogy elfajulnak a dolgok.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Üde sajtos rakott krumpli

1,5 kg krumplit héjastól sós vízben megfőzünk. (Én mindig a krumpli tetejére pakolom a tojásokat is, jelen esetben 10 darabot.)

Kb. 25-30 perc után leszűrjük, hűlni hagyjuk, majd meghámozzuk a krumplit is, a tojásokat. 50 dkg zsíros tejfölt, 25 dkg mascarpone-t, három kis, henger alakú krémsajtot, két dl növényi tejszínt, 2-3 apróra vágott mentalevelet, ízlés szerint apróra vágott metélő-

hagymát alaposan kikavarunk. Az edény alját kikenjük vajjal, karikára vágva rétegezzük a krumplit és a tojások felét. Sózzuk, borsozzuk. Újabb réteg krumpli, tojás jön rá, majd a tejfölös krém. A tetejére karikára vágott krumpli kerül, majd rákenjük a maradék sajtos krémet. Két tojást habosra verünk, ezt a tetejére kenjük. Sütőben sütjük, de a tűzhe-lyen, alaposan összerotyogtatva, kevergetve is nagyon finom lesz.

Kapros murokfőzelék

Öt nagyobb murkot megtisztítok, a reszelő nagyobbik felén lereszelem, egy közepes méretű hagymát apróra vágok, kevés olajban a murokkal együtt, folytonosan kavargatva, megdinsztelem. Kevés vizet öntök rá, és puhára pá-

rolom. Ízlés szerint sózom, borsozom. Egy liter növényi tejszínnel behabaram, és addig keverem, amíg kellő sűrűségűre megvastagszik. Friss, apróra vágott kaporral megszórom, összekeverem. Tükörtőjással, fasírttal, bécsi szelettel, kolbásszal fogyaszthatjuk.

Habkönnyű ordás kalács

Hozzávalók: egy kg liszt, egy mokkáskanál só, öt evőkanál cukor, egy kis kocka élesztő, 10 evőkanál olaj, fél l tej, két tojás-sárgája, egy egész tojás. (Minden kelt tésztát így készítek. Edesanyám receptje, amihez nagyon ragaszkodom.)

A tejet meglangyosítom cukorral, és felfuttatom benne az élesztőt. A lisztet tálba öntöm, a közepébe lyukat formálok, ebbe öntöm a tejes egyveleget, majd a többi hozzávalót. Jól összekevelem, amíg nem tapad a kezemhez a tészta. Lisztet szórok rá, és letakarva kelni hagyom.

Ordakrém: 45 dkg friss orda, három tojás-sárga, két egész tojás, egy citrom reszelt héja, három kis tasak vanília, 16 dkg porcukor. A hozzávalókat alaposan kikavarom. (Aki ked-

fokon 10 percig, 160 fokon kb. még 30 percig sütöm. Ugyanebből a masszából buktát vagy kiflit is készíthetünk.

Angol citromkrém (lemon curd)

Három nagyobb biocitromot megmosok, lereszelek, kifacsarom a levüket. Hozzáadok 18 dkg cukrot, három nagyobb tojást, és vízgőz fölött habverővel addig keverem, amíg kezd besűrűsödni. Félreveszem, hozzáadok 20 dkg jó minőségű lágy vajot, és a citromok lereszelt héját. Jól összekeverem, üvegekbe töltöm. Hűtőben két hétig is eláll. Pitékhez, tejszerivel, palacsintával fogyasztjuk, de croissant-t vagy kalácsot is megkenhetünk vele, tortákhoz is remek párosítás. Nyáron, hőségben vaníliafagylalttal üdítő finomság.

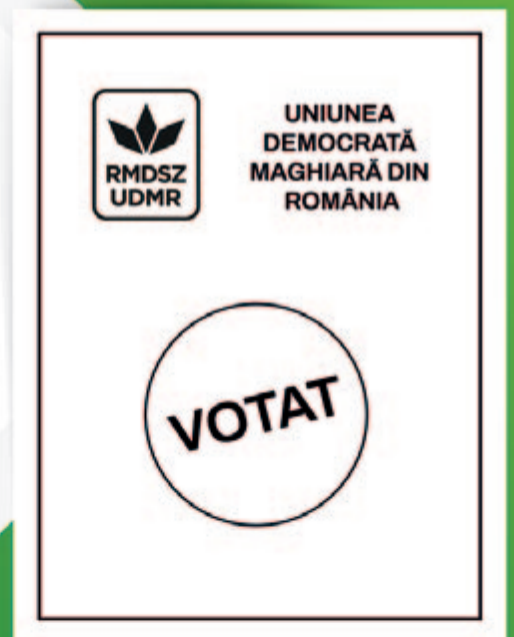
Jó étvágyat kívánok!

FONTOS TUDNIVALÓK A SZAVAZÁSRÓL

1. Szavazni személyi igazolvánnyal lehet vasárnap 7 és 22 óra között.
2. Otthon a lakcím szerinti szavazóközterben kell voksolni. Az 5 szavazólap mindenikén keresse az RMDSZ-t, a tulipánt!
3. Ha nem tartózkodik otthon, szavazzon bárhol az országban az RMDSZ európai parlamenti listájára.
4. Mozgáskorlátozottak, ágyhoz kötött betegek mozgóurnát igényelhetnek.

A tudós mártír utolsó éneke (4.)

Szilágyi Mihály

Alig telt el két hét a súlyos ítélet kihirdetése után, 1957. november 2-án levél érkezett a Legfelsőbb Bíróság elnökéhez. „Kötelességünknek tartjuk közölni a megye kommunis-táinak, dolgozóinak hangulatát – Brusznjai és társai ellenforradalmi csoportja büntü-gyének tárgyalásán hozott ítélettel kapcsolatban (...), mely szerint nem ért egyet a Népbíró-sági Tanács ítéletével, enyhének tartja azt.” A le-velet nem más, mint a rettegett Pap János írta alá. Nem volt mit tennie a bíróságnak, új tár-gyalást írtak ki.

1958. január 6-án összeült a bírósági ta-nács. A tárgyalást Szimler János hadbíró alez-redes vezette, a tanácskozási tagok között volt Orbán Miklós rendőrszázados, Török Sándor rendőrezredes, Dapsi Károly és Liszt Vilmos honvédszázadosok. Pap János köve-telését szem előtt tartva, súlyosbító ítéleteket hoztak. Szimler János, Orbán Miklós és Török Sándor, „a Legfelsőbb Bíróság katonai kollégiumának különtanácsa a népi demok-ratikum államrend megdöntésére irányuló szervezkedés vezetésének büntette miatt dr. Brusznjai Árpádot halálbüntetésre és teljes vagyonekhozására ítélte” – szót a papírra ve-tett ítélet. Talán jó pontot akartak szerezni a levélíró előtt, vagy talán az ügyet sem ismer-ték, csak tudatták velük, ha jót akarnak, ho-gyan kell szavazniuk.

Az ítélet mindenkit meglepett. Hogy éppen Brusznjai Árpádot ítélték halálra, aki ráadásul több ÁVH-s személy életét is megmentette, sok-ként érte a tárgyalás résztvevőit. Moravcsik Gyula professzor (Brusznjai munkatársa) és Kodály Zoltán, tekintélyükben reménykedve, sorsukat kockáztatva igyekeztek megmenteni tudós kollégájukat. A bíróság legyintett, ne-hogy már egy felhőkben járó okoskodó pro-fesszor és a másik, a nemzet kornyikásza változtatná meg az ítéletet. Ők döntöttek – és mivel ezt kérték tőlük –, jól döntöttek...

Pap János is elégedetten dőlhetett hátra: bi-

zonyára ezután elgondolkodik a sok jobb életre vágyó lázadó, és többé álmodni sem mer jobb világról. Továbbá az is megnyug-tatta Papot, hogy nem lesz, aki a szemére vessen, hogy valamikor még ő könyörgött köz-benjárásért, hogy munkát találjon. Továbbá egy emberrel kevesebb, aki tudja, hogy ő ka-tonaszökevény volt a második világháború alatt. Ha nem lesz, aki bírálja, akkor véghez-viheti országépítő terveit. Pap János nem volt kisstilű politikus. Mindenáron be akarta bi-zonyítani, hogy Magyarország önálló, a kommunizmus csillagát az égre felszegő or-szág lesz. Terve volt, hogy úgy átalakítja Veszprémet, hogy még az amerikaiak is ámuldozni fognak a csoda láttán – ez volt a magyar Manhattan-terv. A belvárosba három húszemeletes toronyházat tervezett. A szóbe-széd szerint csak azért húszemeleteseket, mert így is elég magasak lesznek ahhoz, hogy túlnőjenek a Szent Mihály-bazilika kereszt-jén, és így lenézzék a régi babonás-vallásos hókuszpókuszvilág híveit. Másrészt azért csak húszemeletes épületeket tervezett, mert ha még három emelettel magasabb lett volna az építmény, akkor a tetejéről el lehetett volna látni a szentmihályszabadjai állambiztonsági szerepet játszó repülőtérrig. A három torony-házból csak egy épült meg, és az is technikai

problémát okozott, mert külön víztározót kel-lett beépíteni a legfelső szintre, mivel ez volt a város legmagasabb épülete (túlszárnyalta a víztornyot is). A veszprémiek egyszerűen húszszasnak nevezték a nagy csodát. Pap másik nagy terve az volt, hogy a Balatont lecsa-polja, és mezőgazdasági területté alakíttassa. Szerencsére ez nem sikerült! Talán ezért vagy máségebekért volt könyörtelen ember. Azt is mesélik róla, hogy egy vadászaton eléje te-reltek egy vaddisznót, hogy sikerüljön lelő-nie, de az állami gazdaság vezetőjének a felesége, aki nem tudta a játékszabályokat, rálőtt a vaddisznóra, e „csínytevésért” pedig másnap már férjével együtt repültek vezetői pozíciójukból.

A börtön kulturális csoportja pedig szüntel-nül gyakorolta az opera- és operettészlete-ket. Két próba már lejárt, azokon még Brusznjai Árpád húzta a nagybőgőt. „A har-madik próbára Árpád már nem jött el, és meghallottuk a szörnyűséget, ami vele tör-tént. A kultúrcsoport rab vezetőjének kelle-metlensége is támadt, hogy Árpádot behozta a zenekarba.”

Az állami vezetés igyekezett gyorsan cse-lekedni. Három nappal az ítélethirdetés után, 1958. január 9-én dr. Brusznjai Árpádot 33 évesen felakasztották. A rabtársak későbbi

beszámolóit szerint, amikor az akasztófához kísérték, folyamatosan a Himnuszt énekelte. Az utolsó szó jogán elmondta, hogy a forra-dalom egy olyan kocsihoz hasonlítható, „amelyet mások elindítottak, megvadították a kocsist, a lovakat, majd leugráltak arról. Engem hívtak, hogy fogjam meg a gyeplőt. Én azt megragadtam, minden tőlem telhetőt megtettem, hogy a kocsi a szakadékba ne zu-hanjon.” Isten, áldd meg a magyart! – csen-dült fel újra a Himnusz, míg a hóhér kötele el nem fojtotta a dalt és az életet. Testét jeltelen sírba temették – nehogy jöjjön az angyal az égből, megtalálja a sírt, és feltámassza a hol-tat...

Az ítéletet pedig betű szerint be kellett tar-tani. Brusznjai özvegyét és kislányát kilakol-tatták a házukból, mert így teljes a vagyonekhozás. Ilona a munkahelyét is el-veszítette. A mindössze hároméves Margitát pedig elbocsátották az óvodából. Ha büntetés, hát legyen büntetés! Csak az adatott meg a kislánynak, hogy édesapját fényképről ismerje.

1989 után lehetőség nyílt a jeltelen sírba temetettek felkutatására. Brusznjai Árpád maradványait 1990 májusában találták meg Rákoskeresztúron egy köztemetőben. Az életét vissza nem adhatták, csupán tisztességgel, méltósággal újratemetették, és halálos ítéletét megsemmisítették.

A rendszerváltás után felvetődött a kérdés, hogy illene felelősségre vonni Pap Jánost az '56-os forradalom utáni ítéletei miatt. Az ekkor már 68 éves nyugdíjas öregember fel-fogta egykori tetteinek súlyát, megrettent, hogy elítélik, és valószínűleg börtönben fe-jezi be az életét. Könyörtelen volt, mint min-dig. 1994-ben lelőtte beteg feleségét, melléje feküdt, és önmagával is végzett. A nyomozók egyértelműen megállapították, hogy csakis ő volt a tettes, mert a lakás bezárt ajtajában belül volt a kulcs.

Pap János és „a nép ellensége”

	1.	ORIENT ISMERETLEN SZEMÉLY	MICSODA? (OROSZ)	BELSŐ SZAGI	... ALKOHOL (BORSZESZ)	A HÁZBA MAGYAR VÁROS	FÉRFINEV (NOV. S.) PENGETŐS HANGSZER	FÉLELEMI	ÁLLAT (NÉMET)	MEGFELELŐ ELÉG (LATIN)	TERÜLET, TÉRSÉG	ANGOL SÓRFÉLE	LYUKAS SÁLI	TÜZET MEGSZÜNTETŐ
Egy óromai mimusköltő nevét és egyik aforizmáját idézzük a fősorokban.	A													M
JÓZSEF A. VERSE						HADSEREG (OROSZ) BUDAPESTI EGYETEM				LELÉP VÁRÁT DOBÓ VÉDTE				
... URIS (USA-ÍRÓ) VONALZÓ-FÉLE				IDEGEN IRÉN BOLTÍ ÁRUS				ATTILA MÁS NEVE GYORSAN PÁROLOG					KETTŐS BETŰ TARTALMAT KIDOBÓ	
2.	L	KATOLIKUS SZERTAR-TÁS	HAJÓ HÁT-SÓ RÉSZE RÉGI SŰLY-MÉRTÉK	TÜZET SZÜNTET BÉKÉS ... (SZINESZNŐ)			MÁSOK JAVAIT SOKALLJA TÉRÍT					VERÓ UGANDAI POLITIKUS (A. MILTON)		
A MŰLT TU-DATA				OLASZ NÉVELŐ A KRIPTON VEGYEJE		GÁTHATÁ-ROKI ALLÓVIZ	LYUKAS TÁLI ÖLEL		SZINTÉN NE FRANCIA ARANY		ELTULAJ-DONÍT EBLAK			
... APPIA (ÓROMAI ÚT)				LISTÁBA VESZ ZENESZER-ZŐ (FERENC)		TARLÓ-HÁNTÓ ÁLLAT JÚLIUSI				BECÉZETT RÓBERT RAHMANYI-NOV-OPERA			MAGYAR AUTÓJEL HÁROM (FRANCIA)	
KÉSŐI NAP-SZAK				NEMES GÁZ A DUNÁBA ÖMLIK			NAGY TESTŰ PAPANAGY ARRÁ A MÁ-SIK HELYRE			A KÉT ... (KÁSTNER REGÉNYE) BLAZÍRT				
SZINTÉN NE KERGET			ÉTLEN RÉMI! ANTIMON VEGYEJE	PARIPA RÓMAI 501		NAURU FŐ-VÁROSA ZOKOG			FALU, FA NÉLKÜL! PATÁS HÁZIÁLLAT		NEM EGÉSZ SZÁM KERETLEN!			
		CSEH AUTÓ-MÁRKA EZ IDŐBEN (NÉP.)			RAKOSGAT BÁNSÁGI FOLYÓ				NŐI NÉV (JÚL. 3.) BORÍTÓ-ESZKÖZ				HŐEMBER RÉSZE! GÖRDÜLŐ TEST	
HOMO SAPIENSRE JELLEMZŐ				OSZTRÁK RÉGIÓ ... PLAN (TÁ-VOLI F.KÉP)				CSERJE BELLINI VÉGTELEN!				ÚT A VÍZ FŐLŐTT KÓDEXMÁ-SOLÓ (NŐ)		
SKÁLA-KEZDET		RÓMAI 55 MAGAD		A TELLŰR VEGYEJE LÁTVÁNYOS MŰSOR		IDŐS (RÓV.) RANGJELZŐ ELŐTAG	BÁNAT BŰNÉT BEISMERI		ODA-VISSZA FÉRFINEV BECÉZETT SIMON		OFSZÁJD VAJ LEHET ILYEN			MÉZIZÓ
REG ÉS ... (ARANY J.) VIVÁTOZ			ZAMAT TASSZIT			ÉREM ELŐLAPJA AUSZTRÁL FUTOMADÁR				... SAN (KÍNAI HEGY) ELŐTAG: ÚJ				FÉLÉV BECÉZETT SZÜLŐ
				ATTILA MÁS NEVE LAKATLAN!			... DELON (FILMSZTÁR) KUTYA			ERŐSEN TAPAD KÖZÉPEN AZ ELSŐ!				
KÖZÉPEN LEAD!		KÖNYVET HASZNÁL FÉLÉVI				TESTRÉSZ A FOSZFOR VEGYEJE		MUNKA (ARGÓ) LITER (RÓV.)				A MÁJ VÁLADÉKA JEMENI AUTÓJEL		
L.N.J.	M					A költő neve								

Május 23-i rejtvényünk megfejtése: **Örült, aki halni vágy, még a rút élet is szebb, mint a szép halál.**

A Puskás Arénában lesz a 2026-os Bajnokok Ligája-döntő

Budapest a Puskás Arénában rendezik a labdarúgó Bajnokok Ligája 2026-os döntőjét az európai szövetség (UEFA) végrehajtó bizottságának döntése értelmében.

Magyarország története során először adhat otthont a klubfutball legrangosabb mérkőzésének, amelyre eddig 15 ország 28 városának 32 stadionjában került sor. A 2019-ben átadott Puskás Arénában ez lesz a harmadik európai kupadöntő a 2020-as Szuperkupáért kiírt mérkőzés és az Európa-liga tavalyi fináléja után.

A Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) elnöke, Csányi Sándor a bejelentést követően elmondta: az UEFA döntése a magyar szövetség korábbi munkájának elismerése. „Az UEFA a döntésével az MLSZ nemzetközi és rendezői munkáját ismerte el” – fogalmazott Csányi Sándor a szövetség honlapján.

Kiemelte, az európai szervezet értékelte, hogy az elmúlt években a magyar szövetség lépésről lépésre egyre nagyobb érdeklődésre számot tartó események szervezése során bizonyította rátermettségét.

„A női BL-döntő, a korosztályos Európa-bajnokságok, a 2020-as Szuperkupa után sikeres volt a 2021-ben rendezett Eb, továbbá a tavalyi Európa-liga-döntő is. Ebben nagy szerepe volt a Puskás Arénának, illetve annak a háttérnek, amelyet a kormány biztosít az UEFA-események megszervezéséhez. A legrangosabb klub-labdarúgó mérkőzés budapesti megvalósításával az MLSZ újabb kitűzött stratégiai célját éri el. Azért fontos ez, mert a BL-döntő rendezése is hozzájárul ahhoz, hogy Magyarországon folytatódjon a labdarúgás fejlődése, és tovább növekedjen a népszerűsége” – fogalmazott Csányi Sándor.

A sportvezető az Európa-liga dublini döntője előtt az M4 Sportnak is interjút adott, amelyben el-

árulta, évek óta küzdöttek ezért, mostanra pedig beérett a gyümölcs annak, hogy felépült a Puskás Aréna, valamint zavartalan volt az együttműködésük az UEFA-val a korábbi döntők alkalmával. Csányi nagy sportdiplomáciai sikernek nevezte a helyszínelést, de viccesen megjegyezte, hogy elcsesélné a németek elleni döntetlenre a nyári Európa-bajnokságon.

„Egy problémánk volt: a magángepek érkezése és parkolása a repülőtérre. Ez még nem megoldott, de remélem, végül ez is sikerül. Ezzel együtt biztosnak tekinthető a mai döntés” – zárta szavait Csányi Sándor.

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság magyar tagja, Fűrjes Balázs arról beszélt a Kossuth Rádióknak, hogy ez a döntés óriási elismerés Magyarországnak, Budapestnek, a magyar labdarúgásnak, az MLSZ-nek és a Puskás Arénának egyaránt. A sportdiplomata egyúttal hatalmas haszonnak és nyereségnek is nevezte az esemény megrendezését.

„Kétszázézer vendégéjszakát jelentenek az előkészületek és a BL-döntő napjai, mert bizony a nézők, a sajtó munkatársai, a szponzorok és a csapatok több napot töltenek majd itt. Ez ráadásul ingyen rek-

lámidó Magyarországnak és Budapestnek, ami pénzben megfizethetetlen lenne, hiszen ezt a mérkőzést minden kontinensen közvetítik, több mint 200 országban félmilliárdnál is többen követik majd nyomon egyidejűleg. Ha jó képet mutatunk a tévében, rengeteg további utazást vonz majd turisták és befektetők részéről egyaránt” – mondta Fűrjes.

Az UEFA vezető testülete a dublini ülésén a 2027-es finálé házigazdáját nem jelölte ki, a döntést szeptemberig elhalasztotta a milánói San Siro átépítése miatt. Budapest és Milánó pályázott a 2026-os vagy 2027-es döntőre.

Az eseményen kiderült, hogy a második számú nemzetközi kupasorozat, az Európa-liga fináléját 2026-ban Isztambulban, egy évvel később pedig Frankfurtban rendezik.

Az Európa-konferencialiga 2025/2026-os idényének utolsó mérkőzésére az RB Lipcse stadionjában kerül sor, 2027-ben pedig Isztambul újabb európai kupadöntőnek ad otthont.

A női BL-finálét két év múlva Oslóban rendezik meg, a 2027-es döntőre viszont új pályázatot írnak ki.

A Puskás Aréna Budapesten. Az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) végrehajtó bizottságának döntése szerint itt rendezik a labdarúgó Bajnokok Ligája 2026-os döntőjét.

Fotó: MTI/Illyés Tibor

A Ferencváros hosszabbított Varga Barnabással

A magyar bajnok Ferencváros labdarúgócsapata a gólkirály Varga Barnabással szerződést hosszabbított, aminek megkötéséről az FTC elnöke, Kubatov Gábor kedden számolt be a közösségi oldalán, azt azonban nem közölte, milyen időtartamra szól.

A 29 éves, kilencszeres válogatott támadó tavaly

nyáron Paksról szerződött a fővárosba, és a mostani idény végén – akárcsak egy évvel korábban – ő lett az NB I gólkirálya.

Varga a legutóbbi idényben 40 mérkőzésen 29 gólt szerzett a népligeti együttesben, és tagja Marco Rossi szövetségi kapitány Európa-bajnokságra készülő keretének.

Mészöly Gézáat nem foglalkoztatja tovább az Újpest

A következő idényben nem Mészöly Géza lesz a magyar labdarúgó NB I-ben szereplő Újpest FC vezetőedzője.

A lila-fehér klub hétfőn honlapján emlékeztetett arra, hogy az idény közben, februárban kinevezett szakember szerződése június 30-án lejár, egyúttal megköszönték neki mindazt, amit az Újpestért tett.

„Rettentő nehéz helyzetben, minden szempontból mélypontra vette át a csapatot, de amit vállalt – a benmaradás –, azt teljesítette, ezért hálásak vagyunk neki. Örökké az Újpest család tagja marad, egy közelünk, akinek nem kívánhatunk mást a jövőben, csak a legjobbat, a pályán és azon kívül is” – áll a közleményben.

A lilák a 10. helyen zárták az idényt.

Futács Márkó bejelentette visszavonulását

Bejelentette visszavonulását kedden Futács Márkó egykori U20-as világbajnoki bronzérmes labdarúgó. A csatár április elején csatlakozott az NB II-es Budapest Honvéd csapatához. A kispoti klub honlapja szerint az előzetes orvosi vizsgálatok során mindent rendben találtak, az edzőterhelés mellett azonban újra jelentkeztek a térdfájdalmai, ezért a 34 éves futballista kénytelen volt a pályafutása befejezése mellett dönteni.

Futács előbb a Ferencváros, majd a francia Nancy utánpótlásában nevelkedett, profi karrierje során pedig megfordult a német Werder Bremennél és Ingolstadt-nál, az angol Portsmouth-nál, Leicester City-nél, Blackpool-nál, a török Mersinnél, a horvát Hajduk Split-nél, a szlovén Olimpija Ljubljana-nál, illetve a Diósgyőrnél, a Fehérvár FC-nél, Zalaegerszegen és az MTK-nál.

A Diósgyőrről Ligakupát, a Fehérvárral Magyar Kupát, a Hajduk Splittel horvát bajnokságot nyert, utóbbiban gólkirály lett.

Tagja volt a 2009-ben világbajnoki bronzérmes szerzett U20-as magyar válogatottnak, a felnőtt nemzeti csapatban három mérkőzésen lépett pályára.

Ezüstérem a cselgáncsozók országos bajnokságán

Ezüstérmert nyert a Hikaritori SK cselgáncsozója, Szakács Bordi Sejla az országos cselgáncsbajnokság U13-as korosztályának +57 kilós súlykategóriájában, Aradon.

A marosvásárhelyiek sportolója tizenhat fős mezőnyben küzdötte fel magát a döntőbe, és a második helyen fejezte be a viadalt. A tavalyi bronzéremhez képest az idei ezüst

jelentős fejlődést jelent számára edzője, Oláh Sándor szerint.

A Hikaritori SK egy másik cselgáncsozója, Fekete Erik István az U15-ös kategória 60 kilogrammos súlycsoportjának 30 fős mezőnyében egy győzelem és egy vereség után a legjobb 16 közé jutott, de onnan nem sikerült továbbkvalifikálnia.

(czimbalmos)

Fotó: Oláh Sándor

Európai focikörkép

* *Spanyol La Liga, 38. forduló:* Osasuna – Villarreal 1-1, Celta Vigo – Valencia 2-2, Getafe – Mallorca 1-2, Girona – Granada 7-0, Sevilla – FC Barcelona 1-2, Rayo Vallecano – Athletic Bilbao 0-1, Real Madrid – Betis 0-0, Real Sociedad – Atlético Madrid 0-2, Almería – Cádiz 6-1, Las Palmas – Alavés 1-1. *A bajnokság végeredménye:* 1. Real Madrid 95 pont, 2. FC Barcelona 85, 3. Girona 81, 4. Atlético Madrid 76, 5. Athletic Bilbao 68, 6. Real Sociedad 60, 7. Betis 57, 8. Villarreal 53, 9. Valencia 49, 10. Alavés 46, 11. Osasuna 45, 12. Getafe 43, 13. Sevilla 41, 14. Celta Vigo 41, 15. Mallorca 40, 16. Las Palmas 4, 17. Rayo Vallecano 38, 18. Cádiz 33, 19. Almería 21, 20. Granada 21.

* *Olasz Serie A, 38. forduló:* Atalanta – Torino 3-0, Cagliari – Fiorentina 2-3, Empoli – AS Roma 2-1, Frosinone – Udinese 0-1, Genoa – Bologna 2-0, Hellas Verona – Inter 2-2, Juventus – Monza 2-0, Lazio – Sassuolo 1-1, AC Milan – Salernitana 3-3, Napoli – Lecce 0-0. *Az élcsoport:* 1. Inter 94 pont, 2. AC Milan 75, 3. Juventus 71.

Röviden

* Négy nigériai futballistát igazolt le a Corvinul. A Románia-kupa-győztes vajdahunyadi klub, amely indul az Európa-liga selejtezőjében, kedden bejelentette Goodnews Ibuchi Chukwu (támadó középpályás), Odejobi Toheeb Babatunde (középső védő), Otega Jimmy King (csatár) és Taiye Abolaji Rasaq (védekező középpályás) szerződtetését. Mind a négy futballista 18 éves, és valamennyien négy-négy szezonra szóló szerződést írtak alá. A Corvinul előretörésében fontos szerepet játszó FIFA-ügynök, Bogdan Apostu a játékosokat az afrikai országban rendezett válogatón nézte ki, amelyen 450 fiatal labdarúgó vett részt több nigériai labdarúgó-akadémiáról.

* *Újabb csúcsot állított be Cristiano Ronaldo. A portugál támadó, aki jelenleg az Al Nassr csapatánál szerepel, kétszer is betalált az Al-Ittihad ellen 4-2-re megnyert hétfői esti mérkőzésen, ezzel megdöntötte a szaúdi profi ligában egy szezonban szerzett legtöbb gól rekordját. Ronaldónak már 35 találat van ebben a bajnokságban. A korábbi csúcsot az Al Nassr egy korábbi futballistája, Abderrazak Hamdallah tartotta, aki a 2018/2019-es idényben 34-szer talált be.*

* Kylian Mbappé megvásárolta Gareth Bale madridi villáját. A francia támadó 11 millió eurót fizetett az ingatlanért a Real korábbi walesi válogatott futballistájának. Bár az idény végén a Párizsból távozását bejelentő labdarúgó nem közölte, hogy hol folytatja pályafutását, a nemzetközi médiában már több alkalommal megjelent, hogy Mbappé a Real Madridhoz igazol.

* *A Tottenham labdarúgócsapata a következő idényre is meghosszabbította Timo Werner kölcsönszerződését. Az RB Lipcse 27 éves támadója a télen érkezett az angol labdarúgó Premier Ligában szereplő klubhoz. A Tottenham kivásárlási opciót is fenntartott magának.*

* Már az első fordulóban kiesett a Roland Garrosról Sorana Cîrstea. A WTA-világranglista 30. számú helyezetteje, a francia nyílt teniszbajnokság női egyes versenyének 28. kiemelt román játékos kedden 6:3, 3:6, 7:6 (10-5)-ra kikapott az orosz Anna Blinkovától, aki mögötte áll a világranglistán. A román sportolók közül így csak ketten maradtak játékban a női egyéni versenyben, Irina Begu és Ana Bogdan lehet ott a második fordulóban.

Kincsfeltárás, értékátadás

Kibédi történelemkönyv a jövőnek

Múlt vasárnap mutatták be Kibéden a Nézz vissza remény-nyel! című kötetet. A helyi Borbély Emma által kiadott könyv azt mutatja fel, mit adott a nemzetnek ez a település az első világháborúban. Nem hadtörténeti szakkönyv, hanem inkább egy ablak a jövőre – hangzott el a méltató-sok során.

Gligor Róbert László

A nagy érdeklődés övezte könyvbemutató a szerző unokája, *Korondi Zsófia* által előadott katonadalokkal és a helyi fiatalok néptáncával kezdődött, míg a magyar királyi marosvásárhelyi 9. honvéd huszárezred hagyományörző csapata tagjai közül *Jankovics Ferenc* huszárkapitány szólalt fel és énekelt katonadalokat.

Kell-e ilyen ember egy-egy közösségbe, kell-e egy-egy olyan munka, amelyet nem feltétlenül szakember végez? – tette fel a kérdést Borbély Emmára és az általa kiadott könyvre utalva *Berekméri Árpád Róbert* marosvásárhelyi történész, a kötet szakmai mentora. A válasz egyértelműen igenlő, hiszen egy helyi személy, akár helytörté-

Közel öt évi kutatás után adta ki munkáját Borbély Emma

mekeknek – méltatta a kiadott munkát a történész. Kiemelte, hogy a kötet végén hasznos adattárat találunk, a szerző a magyar történelem-

nincs kellőképpen méltatva a magyar történelemben, de ez a könyv erre hívja fel a figyelmet. A jövőnek szól, mert reménnyel tekint a jö-

vőbe, de ehhez ismerni kell a múltat is – figyelmeztetett a debreceni volt országgyűlési képviselő, aki szerint ez a nap a hazaszeretetről, értékre-remtéstről és -átadásról szól a településen. Hagyományörző lovas huszárként Csonotos János köszöntötte a jelen levő hagyományörző huszárokat, akiknek a magyar alap-törvény egy-egy példányát is át-nyújtotta.

A Brassóban élő *Böloni Krizbai Melinda* felszólalásában nagyapjára is emlékezett, aki 16 évesen bevo-nulva megjárta a világháborús frontokat, mielőtt Kibéden lett volna tanító. A pontos, tartalmas kutatást méltatva úgy érzi, ez a könyv tisztelgés Kibéd jelene, múltja és jövője előtt, amely az adatok valós köszik-lájára épülve a falu igazi kincse is egyben.

Emberfeletti munkának nevezte Borbély Emma könyvét *Fazakas Miklós*, a Romániai Magyar Gazdák Egyesülete Maros szervezetének el-nöke; a szerzőt mint embert méltat-ta, aki munkáját szolgálatnak tekintette, s ezzel szeretetet adott és kapott. A könyv messze túlmutat Kibéden, 610 katona üzen általa egy nőn keresztül, ami egy csoda, és a kötet nem is a múltra, hanem a jövőre nyitott ablakot – mondta.

Lenne folytatása

„Mindenki legyen büszke őszére és múltjára” – kérte a jelenlevőktől a meghatódva felszólaló *Borbély Emma*, hozzátéve, hogy azzal a szándékkal készült ez a munka, hogy szolgálja azt a közösséget, ahol fél évszázada él. Ez a mű igaz történelem, valóság és nem szépirodalom, mert tele van halállal és szenvedéssel. Hiteles adatokat tartalmaz, de nem csak száraz adatokat közöl, számára az ember a fontos ebben a könyvben, azzal a kegyetlen múlttal is, amit a háború okozott a közösségnek és a világnak. Végül köszönetet mondott családjának és mindenkinek, akik hozzájárultak a mű kiadásához, de köszönettel tartozik a több mint félszáz adatközlő-nek is, akiknek egy része időközben el is hunyt.

Arra is emlékeztette a helyieket, hogy elkezdte a második világháború vizsgálatát, már 160 kibédi katona adatait megszerezte, ezért a jövőben még számos családot fel fog keresni, hiszen szeretne egy ha-

sonló kötetet kiadni arról az időszakról is.

A szerzőt unokáinak egy része énekel és virággal köszöntötte, a rendezvény végén a közönség a himnuszainkat énekelte el a helyi világháborús hősök tiszteletére. A könyvbemutató előtt és után az érdeklődők egy gazdag hadászati gyűjteményt is megtekinthettek a művelődési otthon előterében és nagytermében – *Tamás Gellért*, a szovátai 15. Mátyás huszárezred hagyományörző egyesület tagja katonai, huszárviseletet és fegyvereket tett közzé.

Gazdag adattár

Amint arról már lapunkban is beszámoltunk, Borbély Emma öt éve kezdte el helytörténeti kutatásait, aztán figyelme a világháborús hő-sökre irányult, és elkészítette a kibédi katonák jegyzékét. A falu 610 személyt adott a hazának az első világháborúban, ami a lakosságának a 27 százalékát tette ki. Sokan önként vonultak be, mert akkor még mindenki úgy gondolkodott, hogy Istenért és a hazáért mindent meg kell tenni. Közülük számosan elesetek vagy eltűntek; az 1941-ben emelt első világháborús emlékművön 97 hősi halott nevét olvashatjuk a falu központjában, de Borbély Emma kutatásai további hét személyt fedtek fel. Miután azonosította, hogy az adott személyk melyik alakulatban szolgáltak, kutatásaiban végigkísérte őket a világháború frontjain, és azok neve is megjelent, akiket nem tudott valamely alakulathoz kapcsolni. Közel félszáz katona fényké-pét sorakoztatja fel a szerző, akiknek nem került elő képe vagy külföldön haltak meg, azoknak a sír-járól készült fénykép.

A kötetben számos egyéb, a háborúhoz kapcsolódó érdekességet is találunk, mint a Czeszochowát védő kibédiek, és olyan embereket is megismerhetünk, akikkel a háborút megjáró kibédiek is találkoztak. Két helybéli katonát egyik lágerben Bárány Róbert orvos is gyógyította, aki akkor a fogolytáborokban dolgozott, miközben a világ már 1914-ben Nobel-díjjal tüntette ki, és 1916-ban megmozdult a kiszabadításáért. Szó esik Gyóni Gézaról, a „háború költőjéről” is, aki Przemyslben találkozott a hadifogoly Bárányal.

Nagy érdeklődés övezte a kibédi könyvbemutatót

nész, jóval mélyebbre tud ásni egy közösség múltjában, mint egy történész. Kötetében Borbély Emma visszanyúlt a közösség életébe, megvizsgálta, hogy milyen kultúrája és történelme volt az adott közösségnek, de azt is, hogy milyen előzményei voltak az első világháborúnak. Hiszen Erdélynek nincs még egy települése, amely ekkora áldozatot hozott volna a hazáért: Kibédnél több mint hatszáz személyt mozgósítottak, és vittek a világháború keleti, majd olasz frontjaira. Amit a hadtörténetészek leírtak a világháborúról, azt Borbély Emma egyszerűsítette, és hozzátette mindazt, amit Kibéd adott a háborúnak. Nem szintézist végzett, hanem aprólékos helyi munkát, mindenkit meglátogatott, minden érintett családdal elbeszélgetett, megvizsgálta, hogyan élték meg egy évszázaddal ezelőtt a falu lakói a világháború veszteségeit. A kötet érdekessége, hogy belekerült a hagyományörzés is, a szerző fontosnak látta beemelni ide a marosvásárhelyi 9. honvéd huszárezred hagyományörzőinek munkásságát, mert értéket képviselnek, amit érdemes és át kell adni a gyer-

nek a világháború utáni időszakát is vizsgálta Trianonig, de értékes fényképanyag is van benne.

Máthé Dalma szavazatát követően *Dósa Sándor* polgármester méltatta Borbély Emmát, aki nem kibédi születésű, de évtizedek óta itt él, és agrármérnökként, kistérségi vezetőként és a helyi Seprődi János Művelődési Egyesület vezetőjeként is a falut szolgálta. A most megjelent könyv aktualitását adja, hogy a szomszédságunkban háború zajlik. Európának új békepolitikára van szüksége, mert „békét szeretnénk, de nem ismerjük a jövőt” – fogalmazott. A kibédiek nem feledték el hőseiket, és ez a hétvégi esemény nem egy egyszerű könyvbemutató, hanem jele annak, hogy lesz jövője a magyarságnak a Kárpát-medencében, Erdélyben, Kibéden – tette hozzá.

Csonotos János, a magyar királyi debreceni 2. honvéd huszárezred hagyományörző egyesület örökös tiszteletbeli elnöke nagyon nagy jelentőségűnek találja a kötetet, amely révén Kibéd szembeül a múltjával, és megismerheti hőseit, akik a maiaként adták életüket. A 110 éve kitört első világháború

Gazdag hadászati kiállítást rendeztek a helyszínen

Fotók: Gligor Róbert László

Csődeljárás indult a Shipyards Mangalia hajógyár ellen

Csődeljárás indult a Damen Shipyards Mangalia hajógyár ellen – írta az economedia.ro. A csődeljárás megindítását a cég kisebbségi tulajdonosa, a holland Damen Shipyards Group kezdeményezte a konstancai bíróságon lejárt határidejű nagy összegű adósságok miatt.

„160 millió euró körüli összegről van szó. Ezt a hitelt a Damen nyújtotta a cégnek 2018-ban, amikor átvette a részvényeket” – idézi az economedia.ro Laurențiu Gobeaját, a vállalatnál működő szakszervezet elnökét. A cégvezetés értesítette a dolgozókat, hogy június 3-i hatály-

lyal az év végéig kényszerszabadságra küldi őket, mivel a vállalatnak nincsenek megrendelése. Az intézkedés 1038 munkavállalót érint. A Damen Shipyards Group 2018-ban a koreai Daewoo-tól vette át a fekete-tengeri hajógyár részvényeinek 51 százalékát. Egy 49 százalékos részvénycsomag a román állam tulajdonában volt. Utóbb a holland befektető a részvények 2 százalékát átengedte a román államnak, azzal a szerződésben rögzített feltétellel, hogy a vállalati menedzsment a kezében marad. Egy 2023-ban, a bukaresti parlament által elfogadott törvény nem teszi lehetővé, hogy többségi

állami tulajdonban levő vállalatok fölött külföldi befektetők gyakorolják az operatív ellenőrzést, ami alól a Damen Shipyards Mangalia sem kivétel. A holland tulajdonos ezt a román kormánnyal kötött szerződés megszegéseként értelmezte, és idén tavasszal a kontraktus felbontását kezdeményezte a Bécsi Nemzetközi Választottbírói Központnál (TÖBB).

A Damen Shipyards Group egy holland családi vállalkozás, mely 36 hajógyárat és hajójavító üzemet működtet világszerte, 12 ezer főt foglalkoztat. Romániában a dunai kikötővárosban, Galacon is van egy hajógyára. (MTI)

Az építőipar a gazdasági növekedés motorja

Az építőipar a gazdasági növekedés motorja, és továbbra is a kormány prioritásai közé tartozik – jelentette ki szerdán Marcel Ciolacu egy bukaresti szakmai konferencia megnyitóján.

Beszédében a miniszterelnök méltatta a hazai építőipari vállalkozásokat, amelyek szerinte az elmúlt években bebizonyították, hogy képesek európai színvonalú autópályák, kórházak, stadionok, arénák építésére, és sok esetben bátran átvállalják és hibátlanul befejezik azokat a beruházásokat, amelyeket külföldi cégek félbehagytak.

A kormányfő emlékeztetett arra, hogy az építőipar 8 százalékkal járul hozzá Románia éves GDP-

jéhez, és ez az arány évről évre növekedik. Beszédében az ágazatot a fejlődés stratégiai pillérének nevezte. „Miniszterelnökként segíteni akarom a romániai vállalatokat üzleti tevékenységük növelésében és a munkaerő-alkalmazásban” – jelentette ki.

Kiemelte, hogy Romániának több milliárd eurós európai forrás áll a rendelkezésére digitalizációra és innovációra, és kész tenni azért, hogy az építőipari vállalkozások pályázhassanak ezekre az uniós támogatásokra. Felhívta ugyanakkor a figyelmet, hogy az EU helyreállítási alapjából finanszírozott beruházásokat a határidőre be kell fejezni, ellenkező esetben Romániának a pénzt vissza kell fizetnie. „Verseny-

képességük megőrzéséhez az önkormányzatoknak új technológiákat kell alkalmazniuk és olyan technológiai innovációkat kell kifejleszteniük, amelyek növelik termelékenységüket” – üzent az építőipari vállalkozóknak.

Ciolacu beszélt a szakképzett munkaerő alkalmazásának jelentőségéről is. Emlékeztetett arra, hogy a kormány egymilliárd eurót különített el a duális képzésre, ami növelni fogja a vállalatok által igényelt szakemberek számát. „Ha ezt 15 évvel ezelőtt megtettük volna, Románia másképp nézne ki, és biztosan nem beszélne több mint 5 millió külföldön élő román állampolgárról” – fogalmazott a kormányfő. (Agerpres)

Szeptember 1-jétől

a nyugdíjak adómentességi küszöbe is megváltozik

Marcel Ciolacu miniszterelnök egy szerdai sajtóeseményen a nyugdíjak adómentességi küszöbéről kijelentette, hogy az európai minimálszintnél alkalmazott eljárásához hasonlóan akar létrehozni a megállapítására.

A kormányfő emlékeztetett arra, hogy ez a statisztikai intézet adatai alapján kiszámolt vásárlóerőn alapul, és szerinte a módszer bevezetése megakadályozza azt, hogy az adómentességi küszöb a politikusok szubjektív döntéseitől függjön.

Ciolacu elmondta, hogy amikor a küszöböt a jelenlegi 2000 lejben állapították meg, akkor még nem volt

energiaválság, de azóta az infláció miatt a vásárlóerő csökkent. „Tehát a küszöböt a vásárlóerő alapján kell meghatározni. Ennek az eljárásnak önállóan kell működnie, nem pedig úgy, hogy kiáll egy miniszterelnök, és azt mondja: uraim, arra gondoltam, hogy megnövelem a küszöböt” – magyarázta, hozzátéve, hogy a statisztikai intézet adataira alapozó módszer kiszámíthatóságot visz a küszöb megállapításába.

Marcel Ciolacu kormányfő hétfőn kijelentette, hogy szeptember 1-jétől a nyugdíjak újraszámításával a nyugdíjak jelenlegi 2000 lejes adómentességi küszöbe is megváltozik.

A Realitatea Plus hírtelevízióknak nyilatkozva a miniszterelnök a küszöb emelését azzal indokolta, hogy időközben az „élet drágult”, a nyugdíjak pedig az inflációhoz igazodva nőttek. „A 2000 lej vásárlóereje megváltozott, ezért korrigálni kell az adómentességi küszöböt” – magyarázta, hozzátéve: természetesen tartja, hogy ezt a nyugdíjak újraszámolásakor korrigálja a kormány.

Jelenleg a 2000 lej alatti nyugdíjak adómentesek. Az adó az adómentességi küszöb fölötti összeg 10 százaléka. Így például egy 2800 lejes nyugdíj adója 80 lej. (Agerpres)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0749-962-240, 0729-532-389, István. (22707-1)

SAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vassal is dolgozunk, hegesztünk, vaskeletést készítünk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0790-452-731, István. (22707-1)

HÁZTETŐT készítünk cserépből vagy lemezből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, benti-kinti munkát, vasmunkát, kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0756-825-935, Csaba. (23076-1)

SAKEMBER vállal bádógosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, kerítéskészítést. Tel. 0749-966-368, 0790-452-731, Csaba. (22707-1)

KIÜRITÜNK házat, tömbházlakást, elhordjuk a szemetet, a fát, az ócskavasat, a hasznavehetetlen dolgokat. Tel. 0747-816-052. (23083-1)

VÁLLALOK tetőjavítást, ács munkát, tetőfedést bármilyen cserepes lemezzel, szigetelést, festést. Tel. 0720-345-360. (23108-1)

VÁLLALUNK tetőkészítést, szigetelést polisztrénnel, festést, Lindab lemez szerelést, padlócsompe-, falicsompe-lerakást, garázkészítést, garázkészítést, kerítéskészítést. Tel. 0712-167-957. (23099-1)

KIFESTÜNK tömbházlakást, házat, szigetelünk polisztrénnel, felújítunk garázst, és egyéb munkát vállalunk. Tel. 0770-620-599. (23084-1)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (23116-1)

MEGEMLEKEZÉS

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk

BARTHA BALÁZSRA

halálának első évfordulóján.

„A halál olyan súlyos veszteség, hogy valójában sohasem lehet feldolgozni. Az emléke elhalványulhat a szeretett személynek, de a hiánya mindig megmarad.”

Emléke legyen áldott, nyugodjon békében!

Szép emlékét örökké megőrzi felesége, fia és családja. (23089-1)

Folytatódik a lomtalanítás!

Az akció június 5-ig tart, és felváltva gyűjtenek a város különböző területein.

A lomtalanítás keretében régi bútorokat – asztalokat, szekrényeket, székeket, kanapékat, foteleket, ágyakat, matracokat, festményeket, állatketrecek, játékokat, ajtókat, ablakokat, tükröket, szőnyegeket, ablakrácsokat stb. – lehet kidobni.

Arra kérünk mindenkit, hogy csak nagy méretű hulladékokat tegyen a kihelyezett konténerekbe.

- A május 30. – június 1. közötti program – Tudor lakónegyed:
- Ferdinánd király utca, az utca bejáratánál, a Poklos-híd közelében;
 - Ágacska utca, a parkolóban, a felfelé vezető úton;
 - Merészség utca, a Diamant park közelében;
 - Termékenység utca, az egykori kazánház közelében;
 - Munka utca, a volt kazánház közelében;
 - Jövő utca, a hulladékgyűjtő pontok közelében;
 - Harmónia utca, a játszótérek közelében, a templom melletti parkolóban;
 - Barátság utca, a volt kazánház közelében.

A bel- és külkapcsolati osztály

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 0766-121-234	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
– információ		– vidék	- 0265/929
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Rendőrség	- 0265/202-305		- 0800/800 928
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Aquaserv:	
• Sürgősségi szolgálat: – gyermekeknek	- 0265/210-177	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
Marosvásárhelyi		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- központ	- 08008-208-888
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8–16 óra között:	- 0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/215-119
• Dora Optics	- 0733-553-976	Nemzetközi halottszállítás	- 0744-282-710
• Dora Medicals	- 0265/212-971	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
		• koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	koszorúk	- 0745-606-269
	- 0265/312 436	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0265/250-120	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
	- 0265/263 351		- 0265/262-907
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222-446		
• Emma vendéglő,	- 0740-083-077		
hidegtálak készítése	- 0365/404-664		
• Prefektúra	- 0265/266-801		
• RDS–RCS	- 0365/400-401		
	- 0365/400-404		

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ELADUNK és JAVÍTUNK FÜNYÍRÓKAT. Tel. 0772-263-146. (23078-1)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

KÜLÖNLEGES AJÁNLAT

*Az ajánlat 2024.05.31-ig érvényes, és bizonyos feltételekhez kötött.

Szürkehályog műtét
**ZEISS LUCIA sárga,
UV szűrős műlencsével**
a fehér lencse áráért!

DORA OPTICS KÓRHÁZ Marosvásárhely, Str. Fabrica de Zahăr Nr. 18D

0771 195 340

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Keresse fel kávézóinkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A metszés
zsebkönyve

Gombászok
kézikönyve

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Közlemény

Annak érdekében, hogy gyorsan tudjunk reagálni a tisztasággal kapcsolatos kérésekre, lehetőséget biztosítunk arra is, hogy akár egyenesen a szolgáltatónál jelezzék problémáikat. Íme a lehetőségek:

Utcák takarítása, utcai szemétkosarak, -ládák ürítése, parkok takarítása:

Sylevy Cleaning SRL

Online bejelentések a következő oldalon: <https://sylevycleaning.ro/>

Központ: 0799 858 892

A hulladék gyűjtése és szállítása, szelektív konténerek ürítése: üveg, műanyag, fém, papír és háztartási hulladék:

Urban – Polaris SRL

Telefon és WhatsApp: 0733 002 072

E-mail: dispeceratmures@polaris.ro

Kérjük, jelezzék bizalommal a köztisztasággal kapcsolatos problémáikat.

Köszönjük!

Vă încurajăm să ne semnați orice
nereguli legate de curățenia orașului
Jelezzék bizalommal a köztisztasággal
kapcsolatos problémáikat

Sylevy Cleaning SRL
0799 858 892
sylevycleaning.ro

Urban – Polaris SRL
0733 002 072
dispeceratmures@polaris.ro

ETV
EVIDENȚĂ
TELEVIZIÖ

Kultúrcepp

CSÜTÖRTÖKÖN
21 ÓRÁTÓL

Kányádi Orsolyával

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM